

Identifying and Analyzing the Drivers of Public Sports at the Local Level

Mahtab Nasseh^{1✉}, Mobin Salehi Ghaderabadi², Mohammad Ali Sahebkar³,
Nahid Darooghe Arefi⁴

1. Corresponding Author, Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, University of Birjand, Birjand, Iran. E-mail: mahtabnasseh@birjand.ac.ir
2. Faculty of Sport Sciences, University of Birjand. E-mail: mobinsalehi6337@gmail.com
3. Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, University of Birjand, Birjand, Iran. E-mail: msahebkar@birjand.ac.ir
4. Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Shahrood University of Technology, Shahrood, Iran. E-mail: ndarooghe@yahoo.com

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

14 July 2024

Received in revised form:

29 December 2024

Accepted:

29 December 2024

Published online:

21 April 2026

Keywords:

*policy making in sport,
public sports,
social values.*

ABSTRACT

Introduction: More than half of the world's population does not have enough physical activity; Therefore, the demand for effective programs in the field of sports and physical activity is increasing. Hence this research was conducted with the aim of identifying and analyzing the drivers of public sports at the local level.

Methods: This research was of a mixed type that was conducted in two qualitative and quantitative stages. In the qualitative section, the purposeful sampling method was used to conduct in-depth interviews. After 14 interviews with specialists, university professors, officials and veterans of the General Sports Board and officials of the General Department of Sports and Youth of South Khorasan, the data was coded based on thematic analysis. In the quantitative part, 14 experts were selected based on judgmental sampling and the data were ranked using the fuzzy Dimetal technique.

Results: using theme analysis method showed 78 basic themes and 10 overarching themes. The overarching themes included demographic changes, social trends, growth of sports businesses, technological development, mass media marketing, public policy, scientific development of sports, physical development, changing values, and health considerations. In the quantitative part, the results showed that the change of values, the scientific development of sports and health considerations are more important than other identified themes, and public policy has the lowest priority among the factors affecting public sports.

Conclusion: It seems that; Comprehensive programs by prioritizing cultural values and considering the improvement of scientific infrastructure and focusing on health considerations can improve the development of public sports at the local level.

Cite this article: Nasseh, M., Salehi Ghaderabadi, M., & Sahebkar, M.A., & Darooghe Arefi, N. (2026). Identifying and Analyzing the Drivers of Public Sports at the Local Level. *Sport Management Journal*, 18(1), 244-270.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jsm.2024.379350.33>

Journal of Sport Management by *University of Tehran Press* is licensed under [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)
| website: <https://jsm.ut.ac.ir/> | Email: jsm@ut.ac.ir

مدیریت ورزشی

Extended Abstract

Introduction

Nowadays, public sports are known as a way to increase physical activity and as a way to get benefits from it. Sport for all refers to the policy of sport for all, which is used to develop a united society through greater participation and better opportunities in purposeful sport. Such a form of exercise and participation in it can affect the general health of the society and contribute greatly to its increase; as, public health of society is known as one of the important indicators of sustainable development in countries. Due to the need to maintain a healthy workforce and reduce unnecessary costs in the field of public health, governments are trying to develop the public health of society in various ways by advertising and promoting public sports. The effects of sports activities on physical and mental health, long life, vitality, expansion of social relations and enrichment of leisure time have made people participate in sports and participation in sports has become an important issue in the public policies of countries. This is the reason why most of the advanced countries of the world compete with other countries in planning and organizing public sports in their country, and they are regularly presenting creative programs for the growth of public sports. Despite the growth of public sports in recent years, this issue still does not have a favorable position in the society, and it needs special planning and attention for sustainable growth and development throughout the country. Therefore, this research was conducted with the aim of identifying and analyzing the drivers of public sports in South Khorasan province.

Methods

The current research was based on the purpose of exploratory-applied type, and in terms of data collection method, it is descriptive and survey type; which was done in a qualitative-quantitative way. The implementation approach of the research in the qualitative part was thematic analysis; the statistical population of the research was experts in the field of public sports (including university professors, officials of the General Department of Sports and Youth of South Khorasan Province, officials of the Public Sports Association and veterans of public sports in South Khorasan Province). Participants were selected by purposive sampling method and semi-structured interview was used to collect data. The interviews continued until the theoretical saturation of the codes was reached and finally 14 interviews were conducted. To confirm the reliability of the coding, the reliability method between two coders was used, and to increase the transferability of the research results, the research implementation process has been presented in detail. In the quantitative part, 14 experts were selected based

on judgmental sampling and the data were ranked using the fuzzy Demetel technique.

Results

The findings in the qualitative section using the theme analysis method showed 78 basic themes and 10 overarching themes. The overarching themes included demographic changes, social trends, and growth of sports businesses, technological development, and mass media marketing, public policy making, scientific development of sports, physical development, changing values, and health considerations. In the quantitative part, the results showed that the change of values, the scientific development of sports and health considerations are more important than other identified themes, and public policy has the lowest priority among the factors affecting public sports.

Conclusion

During the last three decades, the slogan of sports for all has been accepted as a fundamental and high priority in the sports programs of most countries of the world. In order to realize this motto, government, private and many non-sports organizations and companies have provided codified and organized programs for the participation of all social strata and have started and implemented equal opportunities to participate in recreational sports and all kinds of fun physical activities. Therefore, it is suggested that based on the priorities identified in this research, comprehensive plans should be designed with the participation of provincial managers in order to develop public sports. This program can improve the development of public sports in the province by prioritizing cultural values and considering the improvement of scientific infrastructure and focusing on health considerations. It seems that such a program provides the development potential of the province along with the development of sports. Sports planners of the country should seek to establish and institutionalize the priorities obtained from various researches in Iran and seek to increase the participation of the public in physical activities in order to increase the level of health of the society.

مدیریت ورزشی

شناسایی و تحلیل پیشران‌های ورزش همگانی در سطح محلی

مهتاب ناصح^۱✉، مبین صالحی قادرآبادی^۲، محمدعلی صاحبکاران^۳، ناهید داروغه‌عارفی^۴

۱. نویسنده مسئول، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران. رایانامه: mahtabnasseh@birjand.ac.ir

۲. دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران. رایانامه: mobinsalehi6337@gmail.com

۳. گروه مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران. رایانامه: msahebkaran@birjand.ac.ir

۴. دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شاهرود، شاهرود، ایران. رایانامه: ndaroooghe@yahoo.com

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

مقدمه: بیش از نیمی از جمعیت جهان به اندازه کافی فعالیت بدنی ندارند؛ بنابراین تقاضا برای برنامه‌های اثربخش در حوزه ورزش و فعالیت بدنی رو به افزایش است. از این رو پژوهش حاضر با هدف شناسایی و تحلیل پیشران‌های ورزش همگانی در سطح محلی انجام شد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۲۴

روش پژوهش: این پژوهش از نوع آمیخته بود که در دو مرحله کیفی و کمی انجام گرفت. در بخش کیفی برای انجام مصاحبه‌های عمیق، از نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. پس از انجام ۱۴ مصاحبه با متخصصان، اساتید دانشگاهی، مسئولین و پیشکسوتان هیأت ورزش همگانی و مسئولان اداره کل ورزش و جوانان خراسان جنوبی، داده‌ها بر اساس تحلیل تماتیک کدگذاری شد. در بخش کمی، ۱۴ نفر از خبرگان بر اساس نمونه‌گیری قضاوتی انتخاب شدند و داده‌ها با استفاده از تکنیک دیمتل فازی رتبه‌بندی شد.

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۱۰

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۲/۰۱

کلیدواژه‌ها:

تغییر ارزش‌ها،

سیاست‌گذاری در ورزش،

ورزش همگانی.

یافته‌ها: داده‌های کیفی با استفاده از روش تحلیل مضمون بیانگر ۷۸ مضمون پایه و ۱۰ مضمون فراگیر بود. مضامین فراگیر شامل تغییرات جمعیتی، روندهای اجتماعی، رشد کسب‌وکارهای ورزشی، توسعه فناوریانه، بازاریابی رسانه‌های جمعی، سیاست‌گذاری عمومی، رشد علمی ورزش، توسعه کالبدی، تغییر ارزش‌ها و ملاحظات سلامت، بود. در بخش کمی نتایج نشان داد که تغییر ارزش‌ها، رشد علمی ورزش و ملاحظات سلامت از اهمیت بالاتری نسبت به سایر مضامین شناسایی شده، برخوردارند و سیاست‌گذاری عمومی کمترین اولویت را در بین عوامل مؤثر بر ورزش همگانی در سطح محلی به خود اختصاص داده است.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد؛ برنامه‌ای جامع با اولویت‌دادن به ارزش‌های فرهنگی و با توجه به بهبود زیرساخت‌های علمی و با تمرکز بر ملاحظات سلامت، می‌تواند توسعه ورزش همگانی را در سطح محلی، بهبود بخشد.

استناد: ناصح، مهتاب؛ صالحی قادرآبادی، مبین؛ محمدعلی، صاحبکاران؛ و داروغه‌عارفی، ناهید. (۱۴۰۵). شناسایی و تحلیل پیشران‌های ورزش همگانی در سطح محلی.

نشریه مدیریت ورزشی، (۱)، ۱۸-۲۷. ۲۴۴-۲۷۰.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jsm.2024.379350.33>

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کپی‌رایت کامنز (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان واگذار کرده است. | آدرس نشریه: <https://jsm.ut.ac.ir> | ایمیل: jsm@ut.ac.ir

© نویسندگان.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران

مقدمه

در گذشته سرمایه‌گذاری قابل توجهی در توسعه سیاست‌های ورزش نخبگان صورت گرفته است (دی بوشر^۱ و همکاران، ۲۰۱۵). با این حال، با توجه به آیدمی چاقی و افزایش کم‌ تحرکی در جامعه جهانی، تغییراتی را در سیاست‌گذاری‌های عمومی در حوزه ورزش شاهد هستیم. از جمله کشورهایی مانند هلند، انگلستان، فنلاند و نیوزلند به‌جای تمرکز بر ورزش قهرمانی، از طریق سیاست ملی که شامل حمایت مالی برای افزایش مشارکت ورزشی در سطح جامعه می‌شود؛ بر فعالیت بدنی و ورزش‌های همگانی، تاکید دارند (وستریک^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). عدم فعالیت بدنی، امروزه به یک مسئله فوری در بهداشت عمومی تبدیل شده است (گاتولد^۳ و همکاران، ۲۰۱۸). لذا سیاست‌های جهانی، با ایجاد برنامه‌هایی، ضمن ترکیب علم، عمل و سیاست، در جهت ترویج فعالیت بدنی در جوامع تلاش می‌کنند (سازمان بهداشت جهانی^۴، ۲۰۱۹). از این رو، استفاده از راهبردهای مداخله‌ای برای افزایش میزان فعالیت‌های بدنی و ارتقای سلامت جامعه، در مباحث علمی و دانشگاهی به مبحثی محبوب تبدیل شده است (رایت^۵ و همکاران، ۲۰۱۸؛ ویلیامز^۶ و همکاران، ۲۰۲۰). مداخلات مبتنی بر مشارکت، فرایند برنامه‌ریزی مشارکتی را پیشنهاد می‌کنند؛ این رویکرد به‌طور گسترده در زمینه ورزش و فعالیت بدنی در آلمان مورد توجه است؛ که به‌عنوان مکانیزمی برای توسعه و معیاری برای سنجش میزان تغییرات رفتاری، مورد استفاده قرار می‌گیرد (سامر^۷ و همکاران، ۲۰۲۲). علاوه بر تأثیر ورزش بر سلامت عمومی، ورزش از طریق تأثیرات گسترده بر سیستم اجتماعی و آموزش و پرورش، به رشد هوشمند، پایدار و فراگیر و توسعه مشاغل جدید کمک می‌کند. بنابراین به زمینه مهمی برای تمرکز دولت‌ها تبدیل شده است؛ که می‌تواند موجب تضمین کیفیت زندگی بهتر، افزایش امنیت اجتماعی و کاهش هزینه‌های سلامت گردد (پرت^۸ و همکاران، ۲۰۰۰؛ کاویل^۹ و همکاران، ۲۰۰۶؛ ایلز^{۱۰}، ۲۰۱۸). سیاست‌ها ارتباط مستقیمی بین چشم‌انداز و عملیات روزمره یک سازمان فراهم می‌کنند (گارسیا^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۸؛ هرمن^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۰)؛ خط‌مشی‌ها، فعالیت‌های کلیدی را شناسایی می‌کنند و یک استراتژی کلی در مورد نحوه مدیریت مسائل به تصمیم‌گیرندگان، ارائه می‌دهند (هالمن^{۱۳} و همکاران، ۲۰۱۲؛ هارتمن تیوز^{۱۴}، ۲۰۰۶). هرچند که سیاست‌گذاری خوب، سخت است؛ اما اجرای صحیح آن منجر به نگاه بهتر به مشکلات درونی، شناسایی راه‌حل‌های ممکن و درنهایت انتخاب بهترین گزینه‌ها در جهت توسعه جامعه، خواهد شد. این در حالی است که، فرایند سیاست‌گذاری در ورزش به‌دلیل مداخله فزاینده دولت در سیاست ورزشی، بسیار پیچیده است. به همین دلیل، زمینه‌های توسعه ورزش به‌طور مستمر در واکنش به اهمیت روزافزون سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، در حال تغییر است (بلویس^{۱۵}، ۲۰۰۹). لذا به‌منظور عملکرد صحیح در جهت توسعه، مقامات دولتی می‌بایست درک مناسبی از نیاز به اتخاذ سیاست‌های عمومی در سطح محلی، داشته باشند.

علاوه بر این، تحقیقات انجام شده در مورد اثرات فعالیت‌های ورزشی بر سلامت جسمی و روانی، طول عمر، شادابی، گسترش روابط اجتماعی و غنی‌سازی اوقات فراغت، باعث شده تا مشارکت مردم در ورزش‌ها و به‌ویژه شرکت آن‌ها در انواع ورزش‌های همگانی به موضوع مهمی در سیاست‌های عمومی کشورها تبدیل شود. به همین دلیل است که امروز اغلب کشورهای پیشرفته جهان در برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی ورزش همگانی کشور خود، با دیگر کشورها رقابت می‌کنند و مرتباً در حال ارائه برنامه‌های

¹ De Bosscher² Westerbeek³ Guthold⁴ World Health Organisation⁵ Wright⁶ Williams⁷ Sommer⁸ Pratt⁹ Cavill¹⁰ Ilies¹¹ Garcia¹² Herman¹³ Hallmann¹⁴ Hartmann-Tews¹⁵ Bloyce

خلاق در جهت رشد ورزش همگانی هستند (تاناکا^۱ و همکاران، ۲۰۱۳). بدیهی است هر کشوری از این فرآیند عقب بیافتد، به سستی می‌تواند خلأ ایجادشده را پر نماید؛ و نهایتاً تفاوت‌ها در بهره‌وری از تأثیرات ورزش و فعالیت‌های حرکتی، روشن و واضح خواهند بود. در پژوهشی که در این زمینه در دانمارک انجام شده معلوم گردید، انگیزه مردم از شرکت در فعالیت‌های ورزشی، رسیدن به درجات بالا و دستیابی به شعار المپیک (سریع‌تر، بالاتر و قوی‌تر) نیست؛ بلکه تندرستی و نشاط است. از طرفی روابط اجتماعی غیرفعال که سوغات عصر اینترنت، دنیای گوشی‌های هوشمند و شبکه‌های اجتماعی رنگ و لعابدار تلقی می‌شود؛ سبک زندگی‌بخش قابل توجهی از افراد را غیرفعال کرده و افراد زیادی را در معرض خطر قرار داده است. راه‌اندازی مشاغل آنلاین (مثلاً خانم‌ها کیک و شیرینی‌جات در خانه پخته و به شکل آنلاین به فروش می‌گذارند. از سوی زنان خانه‌دار از یک طرف و برگزاری کلاس‌های مجازی برای دانش‌آموزان و دانشجویان از سوی دیگر، این خطر را چند برابر کرده است؛ به گونه‌ای که نمودار سنی ابتلا به دردهای اسکلتی و عضلانی را به سن ۵ سال رسانده است (احمدی حکمتی کار و همکاران، ۲۰۲۰). پژوهشی دیگری که باهدف درک اثرات سیاست‌های عمومی بر ورزش مردم در سطح محلی، در کشور پرتغال انجام شد؛ نشان می‌دهد که تعداد زیادی از ورزشکاران محبوب، جذب مدیران ورزشی و سرمایه‌گذاری روی فرهنگ و ورزش می‌شوند و همچنین سیاست ورزش تحت تأثیر احزاب سیاسی غالب است. همچنین نتایج این پژوهش عنوان می‌کند که سیاست‌های رشد ورزش باید شامل ۱- ارتقای جمعیت فعال، ۲- اولویت‌بندی مناطق محروم، ۳- سرمایه‌گذاری بر روی عوامل انسانی، ۴- افزایش هزینه‌های فرهنگی و ورزشی، و ۵- انتخاب مدیران به شیوه دموکراتیک و تحت نظر یک تیم مستقل، باشد (تکسریا^۲ و همکاران، ۲۰۱۶).

متأسفانه، روندهای منفی مانند صرفه‌جویی‌های اقتصادی، کمبود امکانات، کارکنان ضعیف تربیت بدنی و خدمات ورزشی و تلاش‌های محدود در ترویج تربیت بدنی و ورزش از یک سو، و تبلیغات گسترده در خصوص روش‌های جوان‌سازی و توان‌بخشی از سوی دیگر، ممکن است موجب شود که تلاش برای بسیج منابع اجتماعی، فرهنگی و بهداشتی موجود در بخش تربیت بدنی و ورزش همگانی که باهدف بهبود دسترسی و مقرون به صرفه بودن تربیت بدنی و ورزش در جامعه انجام می‌شود، بی‌نتیجه بماند. از این رو، راهکارهایی چون توسعه زیرساخت‌های تربیت بدنی و خدمات ورزشی، ترویج سبک زندگی سالم با حمایت صنعت رسانه-های جمعی، ایجاد حساسیت اجتماعی، صلاحیت‌ها و مهارت‌های ارتباطی و افزایش روابط عمومی متخصصان جهت تقویت ارتباطات بین‌رشته‌ای و تسلط بر مدل‌های مدرن تربیت بدنی و خدمات ورزشی، به‌منظور دستیابی به اهداف تربیت بدنی و ورزش در آینده، توصیه می‌گردد (اوستوچینکو^۳ و همکاران، ۲۰۱۹).

در پژوهشی که باهدف بررسی و تحلیل سیاست‌های ورزش همگانی و سلامت در کشورهای اتحادیه اروپا انجام شد؛ نتایج نشان می‌دهد که تشویق مردم به مشارکت در فعالیت‌های ورزشی درحال حاضر به موضوع مهمی در سیاست عمومی تبدیل شده است؛ زیرا استدلال می‌شود که مزایایی از نظر سلامتی و رفاه برای افراد و جامعه به همراه دارد. پیشگیری از بیماری‌ها از طریق ترویج ورزش نه تنها می‌تواند کیفیت زندگی افراد را افزایش دهد؛ بلکه هزینه‌های آتی دولت برای درمان بیماری‌های مرتبط با چاقی و بیماری‌های جمعیت سالخورده را کاهش می‌دهد. بنابراین آموزش و افزایش آگاهی در مورد تأثیر مثبت ورزش بر سلامت، به موضوع اساسی برای دستیابی به این هدف تبدیل شده است. این پژوهش، به بررسی روابط متقابل بین سیاست‌های ورزش همگانی و وضعیت سلامت در اتحادیه اروپا می‌پردازد و نشان می‌دهد که هزینه‌های عمومی در ورزش با سهم افراد از سلامتی و مدت زمان فعالیت‌های ورزشی تقویت‌کننده سلامت، رابطه مثبت دارد و با اضافه وزن و مرگومیر رابطه منفی دارد. با این حال، نتایج تجزیه و تحلیل باید با احتیاط تفسیر شود؛ زیرا سلامت، مرگومیر و امید به زندگی، به‌طور هم‌زمان تحت تأثیر بسیاری از عوامل دیگر نیز می‌باشد. با این حال، همبستگی‌های مناسبی وجود دارد که نشان می‌دهد سیاست‌های عمومی در ورزش همگانی ابزار بسیار مهمی برای بهبود سلامت در سراسر کشورهای اتحادیه اروپا است (ژپانیاک^۴، ۲۰۲۰).

¹ Tanaka

² Teixeira

³ Kostyuchenko

⁴ Szczepaniak

بوهاس^۱ (۲۰۲۱) نیز نشان می‌دهد که بین تصمیمات مقامات دولتی محلی در حوزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و دستیابی به نتایج برجسته توسط تیم‌های ورزشی محلی، رابطه مستقیمی وجود دارد. حمایت مالی مداوم، زیرساخت‌های ورزشی باکیفیت بالا، مشارکت‌های دولتی و خصوصی شفاف، و همچنین مشارکت و همکاری قوی بین مقامات دولتی محلی، کلیدهای توسعه عملکرد در ورزش هستند.

رویکردهای مختلف، مداخلات متعددی را در سطوح سیاست‌ها و برنامه‌ها جهت توسعه ورزش و فعالیت بدنی پیشنهاد می‌کنند. یکی از این استراتژی‌ها، میزبانی رویدادهای ورزشی می‌باشد. رویدادهای ورزشی یک ابزار استراتژیک برای توسعه سیاست‌های ورزشی هستند و می‌توانند بر پویایی اجتماعی و اقتصادی مناطق، تأثیرگذار باشد. میزبانی رویدادهای ورزشی تأثیرات مثبتی بر منطقه در ابعاد مختلف، به‌ویژه از نظر تصویر شهر و مزایای اجتماعی دربر خواهد داشت (**میراگایا^۲ و همکاران، ۲۰۲۲**).

فعالیت ورزشی می‌تواند به احساس تعلق کمک کند، رفتارهای بزهکارانه و ضداجتماعی را کاهش دهد و جامعه سالم‌تری ایجاد کند (**هارتمن^۳، ۲۰۰۱؛ جوگل^۴ و همکاران، ۲۰۲۳**). باوجود چنین نتایج بالقوه مثبت، درصد زیادی از بسیاری از جوامع استانداردهای فعالیت بدنی را برآورده نمی‌کنند. برای مثال، نسبت اروپایی‌هایی که هرگز در فعالیت‌های بدنی شرکت نمی‌کنند از ۳۹ درصد در سال ۲۰۰۹ به ۴۲ درصد در سال ۲۰۱۳ و ۴۶ درصد در سال ۲۰۱۷ افزایش یافته است (**مایو^۵ و همکاران، ۲۰۱۹**). مرکز آمار ایران (۲۰۱۵) نیز گزارش داد که در مناطق شهری به‌طور متوسط تنها ۱۶ دقیقه در روز از اوقات فراغت صرف فعالیت‌های بدنی می‌شود. علاوه بر این، از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۵ در ایران، میانگین زمان صرف‌شده برای فعالیت بدنی تنها ۴ دقیقه در روز افزایش یافته است (**محبی و همکاران، ۲۰۱۶**). **فخرزاده و همکاران (۲۰۱۶)** نیز محدوده‌ای بین ۳۰ تا ۷۰ درصد عدم فعالیت بدنی را در ایران گزارش کردند.

جوادی پور و همکاران (۲۰۱۸) نشان داند که مؤلفه‌های سازمانی، باورها و فرهنگ‌ها، شرایط اقتصادی، تحلیل، تفسیر، تدوین علمی، مطالعات و پژوهش‌ها، مؤلفه‌های موثر در سیاست‌گذاری ورزش همگانی کشور هستند و آسیب‌های موجود در فرایند سیاست‌گذاری در ورزش همگانی کشور شامل عواملی از جمله ضعف در نظارت و کنترل، ساختار ضعیف، ضعف در برنامه‌ریزی و اجرا، عملکرد ضعیف رسانه‌ها، منابع مالی محدود، عملکرد ضعیف نیروی انسانی، قوانین و مشارکت محدود مراکز علمی و پژوهشی هستند. همچنین، مطالعات تطبیقی و بومی‌سازی، مدیریت سازمانی، الگوهای فرهنگی و دینی، الگوهای مبتنی بر پژوهش علمی، الگوهایی هستند که می‌توان برای سیاست‌گذاری در ورزش همگانی آن‌ها استفاده کرد. بنابراین می‌بایست در جهت رفع ضعف‌ها و نقایص و روی آوردن دوباره مردم به‌سوی ورزش همگانی گام‌های اساسی برداشت. بدون تردید هم دولت و مسئولان مربوطه و هم عموم مردم باید در توسعه ورزش همگانی سهیم باشند و با تشریک مساعی در این مسیر حرکت کنند. اما به نظر می‌رسد تا رسیدن به وضع مطلوب و استاندارد فاصله زیادی وجود دارد. ازاین‌رو، کسب نظر فعالان و نخبگان ورزش همگانی برای شناسایی و رفع موانع موجود بر سر راه آن، اهمیت و ضرورت می‌یابد. زیرا فراتر از اثرات فردی و اجتماعی آن، ورزش بخشی از هویت ملل محسوب می‌گردد (**بابایی و همکاران، ۲۰۱۸**).

به‌طور کلی، فلسفه ورزش همگانی، تشویق شهروندان به ورزش و فعالیت‌های فیزیکی است و نیز پیامی برای سیاست‌گذاران دارد تا از موقعیت خود برای پیشبرد این هدف و فراهم آوردن فرصت برای مشارکت عموم افراد استفاده کند (**امان، ۲۰۰۹**). امروزه توسعه ورزش به‌عنوان یک سیاست عمومی بر دیگر مباحث سیاسی دولت‌ها برتری گرفته است و اغلب کشورهای پیشرفته جهان در برنامه‌ریزی‌ها و سازمان‌دهی ورزش همگانی خود با دیگر کشورها رقابت می‌کنند و به‌طور مرتب در حال ارائه برنامه‌های خلاق برای رشد این ورزش هستند. جمع‌بندی مطالعات نشان می‌دهد، تمرکز بر شاخص‌های سلامتی می‌تواند سطح مشارکت افراد را در ورزش همگانی ارتقاء دهد، اما آن چیزی که مشهود نیست و در مطالعات کمتر به آن پرداخته شده است میزان تأثیرگذاری و

¹ Buhaş

² Miragaia

³ Hartmann

⁴ Jugl

⁵ Mayo

تأثیرپذیری گرایش و مشارکت در فعالیت‌های بدنی و نیز شناسایی عوامل موثر بر آن به‌طور هم‌زمان می‌باشد؛ به عبارت دیگر، در مطالعات مذکور اطلاعاتی پیرامون روابط ساختاری این متغیرها وجود ندارد. همچنین در این تحقیقات، اطلاعاتی پیرامون اینکه کدامیک از این عامل‌ها می‌تواند نقش پیشران‌های کلیدی را بازی کند وجود ندارد و این قضیه سبب شده است که نتوان سناریوهای درستی را برای پیش‌بینی آینده این حوزه اتخاذ کرد. افزون بر این، پیچیدگی ایجاد تغییر در حوزه مشارکت در ورزش همگانی، همواره از مهم‌ترین چالش‌ها در این حوزه است؛ زیرا به دلیل تفاوت در ویژگی‌های زمینه‌ای، بسیاری از برنامه‌های ملی قابلیت اجرایی و اثرگذاری پایینی در سطح محلی دارند. با توجه به آنچه بیان شد به نظر می‌رسد برای به حداقل رساندن تصمیمات نادرست و پیش‌بینی اتفاقات قریب‌الوقوع، انجام یک‌رشته مطالعات نظام‌مند در حوزه آینده‌پژوهی بتواند رهگشا باشد. هرچند اهمیت آینده‌پژوهی و مزایای آن سبب شده است در طی دهه اخیر مطالعات آکادمیک حول این محور بیشتر شود؛ اما این مهم در ورزش کمتر مشهود است و کمتر پژوهشگری در راستای آینده‌پژوهی ورزش و اقسام وابسته به آن فعالیت کرده است. لذا در این پژوهش قصد بر این است که با توجه به زمینه‌ها و محدودیت‌هایی که در استان وجود دارد؛ پیشران‌های موثر بر ورزش همگانی و ابعاد اجتماعی متأثر از آن را شناسایی نمود. بنابراین در پژوهش فرارو محقق درصدد این است که به شناسایی و تحلیل پیشران‌های ورزش همگانی در سطح محلی، بپردازد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر، بر اساس هدف از نوع اکتشافی-کاربردی و بر اساس روش گردآوری داده‌ها از نوع توصیفی و پیمایشی است؛ که به شکل آمیخته در دو بخش کیفی و کمی انجام گرفت. رویکرد اجرایی پژوهش در بخش کیفی، تحلیل تماتیک است؛ این روش از نوعی رویکرد استقرایی (حرکت از جزء به کل) بهره می‌گیرد. جامعه آماری پژوهش، صاحب‌نظران در حوزه ورزش همگانی اعم از اساتید دانشگاه، مسئولین اداره کل ورزش و جوانان استان خراسان جنوبی، مسئولین هیأت ورزش‌های همگانی و پیشکسوتان فعال در حوزه ورزش همگانی در استان خراسان جنوبی بودند. مشارکت‌کنندگان با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند و از مصاحبه نیمه ساختاریافته جهت جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. در روش تحلیل تماتیک سؤال‌های پژوهش به‌جای آنکه به شکل فرضیه‌های خاص مطرح شوند، باید باز و کلی باشند و نظریه حاصل باید تبیین‌کننده پدیده‌ای باشد که بررسی می‌شود. مصاحبه با توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان شروع می‌شد و سپس با سؤالات اصلی پژوهش ادامه پیدا می‌کرد و در پایان نیز با یک سؤال باز مانند "آیا فکر می‌کنید مطلبی هست که در این حوزه به آن نپرداخته‌اید؟" خاتمه می‌یافت. مصاحبه‌ها به صورت حضوری و در مدت زمان بین ۷۰ تا ۱۳۰ دقیقه و میانگین زمانی ۹۰ دقیقه انجام شد. به منظور ثبت اطلاعات حاصل از مصاحبه‌ها علاوه بر نکته برداری، پس از کسب اجازه از مصاحبه‌شوندگان، صحبت‌های آن‌ها ضبط شد. هم‌زمان با جمع‌آوری داده‌ها، کار تحلیل انجام گرفت؛ بدین ترتیب، مصاحبه‌ها تا رسیدن کدها به اشباع نظری ادامه یافت. اشباع نظری پس از ۱۲ مصاحبه حاصل شد، زیرا بدون اینکه کدهای جدیدی ظاهر شوند، همان ایده‌ها توسط مصاحبه‌شوندگان تکرار می‌شدند. برای حصول اطمینان از کفایت داده‌ها، دو مصاحبه دیگر نیز انجام پذیرفت و در مجموع ۱۴ مصاحبه صورت گرفت. پس از تکمیل همه مصاحبه‌ها و مفاهیم مندرج در آن، مجدداً مفاهیم، مرور و بازخوانی شد و با رجوع به مصاحبه‌ها و مقایسه مفاهیم با یکدیگر، در یک مسیر رفت و برگشتی، مفاهیم نهایی پالایش گردید. در مرحله دوم، پس از استخراج مفاهیم اولیه، مجدداً مفاهیمی که کاملاً بر هم منطبق بودند، ادغام شدند و با توجه به مفهوم آن، نام‌گذاری شد. در این مرحله مجدداً متن مصاحبه‌ها مرور شد تا در صورت وجود تمایز اندک بین مفاهیم، به صورت دو مفهوم مجزا، مفهوم‌سازی شود و فقط مفاهیمی که کاملاً بر هم منطبق هستند ادغام شوند. در پایان این مرحله مؤلفه‌های اصلی پژوهش بدست آمد.

برای پایایی کدگذاری‌ها از روش پایایی بین دو کدگذار استفاده شد و برای افزایش قابلیت انتقال‌پذیری نتایج پژوهش نیز، تلاش شد تا فرایند اجرای پژوهش به‌طور دقیق و با جزئیات ارائه شود.

درنهایت، به منظور تعیین تأثیرگذاری و تأثیرپذیری عوامل و اولویت‌بندی آن‌ها، مقولاتی که در مرحله قبل استخراج شدند؛ در یک ماتریس اثرات متقاطع قرار گرفت و با مراجعه حضوری به ۱۴ نفر از خبرگان (منتخب به شیوه نمونه‌گیری قضاوتی)، از آن‌ها

درخواست شد که پرسشنامه را تکمیل کنند. ابتدا شیوه امتیازدهی توضیح داده شد و سپس محقق از مشارکت‌کننده درخواست کرد که با مقایسه دوبه‌دوی عوامل، بر مبنای تأثیرگذاری و تأثیرپذیری از صفر تا ۴، به عوامل امتیاز دهد (جدول ۳). داده‌های پرسشنامه‌ها با استفاده از تکنیک دیمتل فازی^۱ و در فضای نرم‌افزار DEMATEL تحلیل شد. گام‌های اجرایی روش دیمتل فازی بدین شرح است:

گام اول. انتخاب گروهی از خبرگان: گام اول در روش دیمتل فازی تشکیل گروهی از خبرگان دارای اطلاع و تجربه کافی در مورد موضوع برای جمع‌آوری داده به‌منظور حل مسئله است.

گام دوم. ضمن مشخص کردن معیارهای استاندارد به‌منظور مقایسه معیارها با یکدیگر از پنج عبارت کیفی استفاده شده که در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. طیف پنج درجه‌ای تکنیک دیمتل فازی

متغیر	معادل قطعی	معادل فازی
بدون تأثیر	۰	(۰، ۰/۲۵)
تأثیر کم	۱	(۰، ۰/۲۵، ۰/۲۵)
تأثیر متوسط	۲	(۰/۲۵، ۵۰/۱۰۰، ۰/۷۵)
تأثیر زیاد	۳	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۱)
تأثیر خیلی زیاد	۴	(۰/۷۵، ۱، ۱)

گام سوم. در این گام از پاسخ‌دهندگان خواسته شد تا میزان تأثیرگذاری معیار i بر معیار j را با استفاده از جدول ۳، نشان دهند. برای در نظر گرفتن نظر همه خبرگان طبق رابطه ۱، از آن‌ها میانگین حسابی گرفته می‌شود.

$$\bar{z} = \frac{\tilde{x}^1 \oplus \tilde{x}^2 \oplus \tilde{x}^3 \oplus \dots \oplus \tilde{x}^p}{p} \quad (\text{رابطه ۱})$$

در این فرمول p تعداد خبرگان و $\tilde{x}^1, \tilde{x}^2, \dots, \tilde{x}^p$ به ترتیب ماتریس مقایسه زوجی خبره ۱، خبره ۲ و خبره p می‌باشد و $\bar{z}$ عدد فازی مثلی به صورت $\bar{z}_{ij} = (l'_{ij}, m'_{ij}, u'_{ij})$ است.

گام چهارم. نرمال‌سازی ماتریس ارتباط مستقیم: مطابق با رابطه ۲ و ۳ ماتریس میانگین را نرمال کرده و آن را ماتریس H می‌نامیم.

$$\tilde{H}_{ij} = \frac{\bar{z}_{ij}}{r} = \left(\frac{l'_{ij}}{r}, \frac{m'_{ij}}{r}, \frac{u'_{ij}}{r} \right) = (l''_{ij}, m''_{ij}, u''_{ij}) \quad (\text{رابطه ۲})$$

که r از رابطه زیر به‌دست می‌آید:

$$r = \max_{1 \leq i \leq n} \left(\sum_{j=1}^n u'_{ij} \right) \quad (\text{رابطه ۳})$$

گام پنجم. محاسبه ماتریس ارتباط کامل معیارها (T_C): بعد از محاسبه ماتریس‌های فوق، ماتریس روابط کل فازی با توجه به ۴، ۵ و ۶ به‌دست می‌آید.

^۱ Fuzzy Decision-Making Trial and Evaluation Laboratory

$$T = \lim_{k \rightarrow +\infty} (\tilde{H}^1 \oplus \tilde{H}^2 \oplus \dots \oplus \tilde{H}^k)$$

که هر درایه آن عدد فازی به صورت است $\tilde{t}_{ij} = (l_{ij}^t, m_{ij}^t, u_{ij}^t)$ است و به صورت زیر محاسبه می شود:

$$[l_{ij}^t] = H_l \times (I - H_l)^{-1} \quad \text{رابطه ۴}$$

$$[m_{ij}^t] = H_m \times (I - H_m)^{-1} \quad \text{رابطه ۵}$$

$$[u_{ij}^t] = H_u \times (I - H_u)^{-1} \quad \text{رابطه ۶}$$

در این روابط I ماتریس یکه و H_l, H_m, H_u هر کدام ماتریس $n \times n$ هستند که درایه های آن را به ترتیب عدد پایین، عدد میانی و عدد بالایی اعداد فازی مثلثی ماتریس H را تشکیل می دهند.

گام ششم. محاسبه شدت و جهت تأثیر: مطابق با رابطه ۷ و ۸ شاخص D و R محاسبه می شود. شاخص D بیانگر مجموع سطر i ام و شاخص R بیانگر مجموع ستون j ام از ماتریس ارتباطات کامل (T) می باشد. جهت ترسیم و تحلیل نمودار نیاز به ۲ شاخص شدت اثرگذاری و اثرپذیری و جهت تأثیر می باشد که با استفاده از D و R به دست می آیند. برای هر $i=j$ خواهیم داشت:

$$\tilde{D} = (\tilde{D}_i)_{n \times 1} = \left[\sum_{j=1}^n \tilde{T}_{ij} \right]_{n \times 1} \quad \text{رابطه ۷}$$

$$\tilde{R} = (\tilde{R}_i)_{1 \times n} = \left[\sum_{j=1}^n \tilde{T}_{ij} \right]_{1 \times n} \quad \text{رابطه ۸}$$

که $\tilde{D}$ و $\tilde{R}$ به ترتیب ماتریس $n \times 1$ و $1 \times n$ هستند.

مرحله بعدی میزان اهمیت شاخص ها $(\tilde{D}_i + \tilde{R}_i)$ و رابطه بین معیارها $(\tilde{D}_i - \tilde{R}_i)$ مشخص می شود. اگر $\tilde{D}_i - \tilde{R}_i > 0$ باشد معیار مربوطه اثرگذار و اگر $\tilde{D}_i - \tilde{R}_i < 0$ باشد معیار مربوطه اثرپذیر است.

• $ri + dj =$ شدت اثرگذاری و اثرپذیری (به عبارت دیگر هرچه مقدار $ri + dj$ ، عاملی بیشتر باشد، آن عامل تعامل بیشتری با سایر عوامل سیستم دارد).

• $ri - dj =$ جهت تأثیرگذاری یا تأثیرپذیری (بدین صورت که اگر $ri - dj > 0$ باشد معیار مربوطه اثرگذار و اگر $ri - dj < 0$ باشد معیار مربوطه اثرپذیر است).

با توجه به مقادیر محاسبه شده در فوق، مقدار شاخص $ri + dj$ و $ri - dj$ را برای معیارها و همچنین شاخص $\tilde{D}_i + \tilde{R}_i$ و $\tilde{D}_i - \tilde{R}_i$ را برای ابعاد بدست می آوریم و سپس با استفاده از رابطه ۹ فازی زدایی می کنیم:

$$\text{defuzzy} = \frac{((u - l) + (m - l))}{3} + l \quad \text{رابطه ۹}$$

گام هفتم. محاسبه وزن و اولویت معیارها: دالالا^۱ و همکاران (۲۰۱۱) طی پژوهشی بیان کردند که می‌توان از ماتریس ارتباطات مستقیم وزن معیارها را محاسبه کرد. بر این اساس رابطه ۱۰ را ارائه دادند.

$$Wi = \{(Di + Ri)^2 + (Di - Ri)^2\}^{1/2} \quad \text{رابطه ۱۰}$$

در این رابطه **D** حاصل مجموع سطری درایه‌های ماتریس ارتباطات کل و **R** مجموع ستونی درایه‌های ماتریس ارتباطات کل است.

یافته‌های پژوهش

جدول ۲ اطلاعات جمعیت شناختی مشارکت‌کنندگان در پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۲. توزیع فراوانی مشارکت‌کنندگان در پژوهش

متغیر	فراوانی
جنسیت	
مرد	۸
زن	۶
تحصیلات	
کارشناسی	۱
کارشناسی ارشد	۳
دکتری	۱۰
شغل	
هیأت علمی دانشگاه و پژوهشگر در حوزه ورزش همگانی	۶
کارشناس هیئت آمادگی جسمانی استان خ ج	۳
کارشناس اداره کل ورزش و جوانان استان	۳
پیشکسوت ورزش	۲

از آنجاکه فرایند پژوهش کیفی، ماهیتی غیرخطی دارد، در مرحله کیفی پژوهش، فرایند کدگذاری بارها و بارها تکرار شد که در نهایت، طبقه‌ها و مقوله‌های مانع و جامعی در خصوص شناسایی عوامل مؤثر بر آینده ورزش همگانی، در ۷۸ مضمون پایه و ۱۰ مضمون فراگیر قرار گرفتند. در جدول ۳ کدگذاری‌های حاصل از مصاحبه‌های عمیق با متخصصان ارائه شده است.

جدول ۳. مضامین مرتبط با عوامل مؤثر بر ورزش همگانی استان خراسان جنوبی

کد	مضامین فراگیر	مضامین پایه
C1	تغییرات جمعیتی	کاهش زادوولد - حرکت به سمت افزایش نرخ سالمندی - پنجره جمعیتی حاصل از جمعیت جوان و میان‌سال - کاهش حجم یا بُعد خانوار استان
C2	روندهای اجتماعی	صنعتی شدن جوامع و تغییر سبک زندگی - کاهش زمان‌های آزاد افراد - ارتقا سطح استانداردهای زندگی - افزایش علاقه‌مندی جامعه به تفریحات فعال - کمرنگ شدن تفکر محدودیت‌های جنسیتی و در نتیجه افزایش مشارکت اجتماعی زنان - تغییر جایگاه خانواده به عنوان مروج ورزش در بین فرزندان - توسعه فرهنگ اوقات فراغت - افزایش سطح تحصیلات افراد - درک جایگاه ورزش به عنوان ابزار توسعه توانایی‌های شناختی

^۱ Dalalah

C3	رشد کسب و کارهای ورزشی	افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه ورزش و تفریحات سالم- افزایش فرصت‌های شغلی مرتبط با ورزش- رشد گستره و تنوع خدمات ورزشی- افزایش سطح انتظارات مشتریان ورزشی- توجه به کسب و کارهای ورزشی به عنوان کارآفرینی اجتماعی- رشد فعالیت‌های بازاریابی در کسب و کارهای کوچک و متوسط مرتبط با ورزش- استفاده بیشتر از مؤسسات مشاوره کسب و کار- رشد استارت آپ‌های ورزشی- افزایش تقاضا برای آموزش‌های مرتبط با ورزش و فعالیت‌های بدنی
		هوشمندسازی اماکن ورزشی- تولید اپلیکیشن‌های ورزشی- توسعه کسب و کارهای تحت وب- تمایل مشتریان به شرکت در باشگاه‌های مجازی- افزایش سواد فناوری- دسترسی به پلتفرم‌های مجازی- رشد زیرساخت‌های وایرلس و هات اسپات
C4	توسعه فناوریانه	ترغیب مردم به فعالیت‌های حرکتی در رسانه- آگاه‌سازی جمعی در حوزه تندرستی، ورزش و تغذیه ورزشی- بازشناسی نیازهای مرتبط با ورزش، فعالیت حرکتی و سلامت در رسانه‌ها- اثرگذاری بر رفتار جامعه زنان به دلیل نقش بیشتر آن‌ها در رسانه- افزایش برنامه‌های سرگرمی مبتنی بر ورزش در پخش رسانه‌ای- معرفی مشاغل و خدمات ورزشی در رسانه- همکاری رسانه با اداره کل ورزش و جوانان و دانشکده‌های تربیت بدنی در برگزاری همایش‌ها و پویش‌های تبلیغاتی
		ایجاد نظام ورزش کشور- توسعه برنامه‌هایی در سطح استانداری برای توسعه ورزش و نشاط- تخصیص اعتبارات استانی به توسعه ورزش در استان- حمایت‌های مالیاتی از سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش همگانی- سوبسیت‌های اقتصادی برای ترغیب افراد به ورزش همگانی- ارتقای جایگاه آمادگی جسمانی در آزمون‌های استخدامی- ایجاد کارگروه تخصصی استارت آپ‌های ورزشی در سطح اداره کل- تسهیلات بانکی برای راه‌اندازی کسب و کارهای ورزشی- تسهیل فرایندهای مربوط به سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش همگانی- حمایت مقامات سیاسی از ورزش- تغییر نگاه به اهداف و کارکردهای آموزش و پرورش
C5	بازاریابی رسانه- های جمعی	تأثیر دانشگاه در جامعه به عنوان مرکز علمی در حوزه ورزش و فعالیت بدنی- افزایش فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در حوزه علوم ورزشی- ارتقای صلاحیت‌های مربیان فعال در استان- دوره‌های بازآموزی اجباری برای مربیان به منظور به‌روز بودن- ارتقای صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس- اهمیت ارزیابی عملکرد معلمان ورزش مدارس- افزایش سواد جسمانی مردم- ارتباط مؤثر و پویای دانشگاه و ادارات ورزش و جوانان- تمرکز پژوهش‌های دانشگاهی بر مسائل کاربردی و مبتلا به استان- افزایش دوره‌های آموزشی مرتبط با ورزش و فعالیت‌های بدنی
		توسعه اماکن و باشگاه‌های ورزشی- توسعه باشگاه‌های ورزشی مختص بانوان، کودکان و سالمندان- استفاده از فضاهای طبیعی برای فعالیت‌های بدنی، ورزشی و تفریحی- ایجاد پارک‌ها و فضاهای باز شهری برای تسهیل و ترغیب فعالیت‌های حرکتی و تفریحی- فراهم ساختن زیرساخت‌های شهری با سیاست شهر فعال- بهبود راه‌های دسترسی به اماکن و فضاهای ورزشی- استفاده بهینه و کارا از زیرساخت‌های موجود در سازمان‌های مختلف
C6	سیاست‌گذاری عمومی	افزایش فردگرایی (اولویت منافع فرد نسبت به گروه اجتماعی و ارزش قائل شدن به استقلال و حریم شخصی افراد)- بهبود نگرش سیستمی (تحصیل موفقیت از طریق ارتباط و همکاری مؤثر بخش‌ها)- افزایش مشارکت اجتماعی- تغییر نگاه به جایگاه ورزش به عنوان ضرورت زندگی فردی و اجتماعی- افزایش تقاضای جامعه برای زیبایی بدنی- رشد ارزش‌های تربیتی مرتبط با ورزش و تندرستی
		افزایش نگرانی‌ها نسبت به بیماری‌های اپیدمیولوژیک- تغییر نگرش افراد از اهمیت به درمان، به تقدم پیشگیری بر درمان- افزایش توجهات به سلامتی و بهزیستی- توجه به روش‌های غیردارویی در درمان- توجه به بهره‌وری نیروی کار سالم- توجه به ورزش به عنوان عامل بهبود اختلالات جنسی- ورزش به عنوان عاملی برای تعادل زندگی
C7	رشد علمی ورزش	افزایش فردگرایی (اولویت منافع فرد نسبت به گروه اجتماعی و ارزش قائل شدن به استقلال و حریم شخصی افراد)- بهبود نگرش سیستمی (تحصیل موفقیت از طریق ارتباط و همکاری مؤثر بخش‌ها)- افزایش مشارکت اجتماعی- تغییر نگاه به جایگاه ورزش به عنوان ضرورت زندگی فردی و اجتماعی- افزایش تقاضای جامعه برای زیبایی بدنی- رشد ارزش‌های تربیتی مرتبط با ورزش و تندرستی
		افزایش نگرانی‌ها نسبت به بیماری‌های اپیدمیولوژیک- تغییر نگرش افراد از اهمیت به درمان، به تقدم پیشگیری بر درمان- افزایش توجهات به سلامتی و بهزیستی- توجه به روش‌های غیردارویی در درمان- توجه به بهره‌وری نیروی کار سالم- توجه به ورزش به عنوان عامل بهبود اختلالات جنسی- ورزش به عنوان عاملی برای تعادل زندگی
C8	توسعه کالبدی	افزایش نگرانی‌ها نسبت به بیماری‌های اپیدمیولوژیک- تغییر نگرش افراد از اهمیت به درمان، به تقدم پیشگیری بر درمان- افزایش توجهات به سلامتی و بهزیستی- توجه به روش‌های غیردارویی در درمان- توجه به بهره‌وری نیروی کار سالم- توجه به ورزش به عنوان عامل بهبود اختلالات جنسی- ورزش به عنوان عاملی برای تعادل زندگی
		افزایش نگرانی‌ها نسبت به بیماری‌های اپیدمیولوژیک- تغییر نگرش افراد از اهمیت به درمان، به تقدم پیشگیری بر درمان- افزایش توجهات به سلامتی و بهزیستی- توجه به روش‌های غیردارویی در درمان- توجه به بهره‌وری نیروی کار سالم- توجه به ورزش به عنوان عامل بهبود اختلالات جنسی- ورزش به عنوان عاملی برای تعادل زندگی
C9	تغییر ارزش‌ها	افزایش نگرانی‌ها نسبت به بیماری‌های اپیدمیولوژیک- تغییر نگرش افراد از اهمیت به درمان، به تقدم پیشگیری بر درمان- افزایش توجهات به سلامتی و بهزیستی- توجه به روش‌های غیردارویی در درمان- توجه به بهره‌وری نیروی کار سالم- توجه به ورزش به عنوان عامل بهبود اختلالات جنسی- ورزش به عنوان عاملی برای تعادل زندگی
		افزایش نگرانی‌ها نسبت به بیماری‌های اپیدمیولوژیک- تغییر نگرش افراد از اهمیت به درمان، به تقدم پیشگیری بر درمان- افزایش توجهات به سلامتی و بهزیستی- توجه به روش‌های غیردارویی در درمان- توجه به بهره‌وری نیروی کار سالم- توجه به ورزش به عنوان عامل بهبود اختلالات جنسی- ورزش به عنوان عاملی برای تعادل زندگی
C10	ملاحظات سلامت	افزایش نگرانی‌ها نسبت به بیماری‌های اپیدمیولوژیک- تغییر نگرش افراد از اهمیت به درمان، به تقدم پیشگیری بر درمان- افزایش توجهات به سلامتی و بهزیستی- توجه به روش‌های غیردارویی در درمان- توجه به بهره‌وری نیروی کار سالم- توجه به ورزش به عنوان عامل بهبود اختلالات جنسی- ورزش به عنوان عاملی برای تعادل زندگی
		افزایش نگرانی‌ها نسبت به بیماری‌های اپیدمیولوژیک- تغییر نگرش افراد از اهمیت به درمان، به تقدم پیشگیری بر درمان- افزایش توجهات به سلامتی و بهزیستی- توجه به روش‌های غیردارویی در درمان- توجه به بهره‌وری نیروی کار سالم- توجه به ورزش به عنوان عامل بهبود اختلالات جنسی- ورزش به عنوان عاملی برای تعادل زندگی

در ادامه جهت اولویت‌بندی پيشران‌های موثر بر آینده ورزش همگانی از تکنیک دیمتل فازی بهره گرفته شده است.

تشکیل ماتریس ارتباط مستقیم: در این بخش ماتریس دیمتل فازی در اختیار ۱۴ خبره پژوهش قرار داده شد تا بر اساس طیف ۰ تا ۴ (جدول ۱)، تأثیرگذاری هر معیار بر روی دیگر معیارها مشخص شود. سپس با استفاده از رابطه ۱ نظرات پاسخ‌دهندگان ادغام شد. نتایج در جدول ۴ آورده شده است.

[illegible]

جدول ۵. ماتریس نرمال شده ارتباط مستقیم معیارها

[illegible]

تشکیل ماتریس ارتباطات کامل (T): در این مرحله با استفاده از ۴، ۵ و ۶ ماتریس ارتباطات کامل (T) را تشکیل می‌دهیم برای محاسبه ماتریس ارتباط کامل ابتدا ماتریس همانی ($I_{10 \times 10}$) تشکیل می‌شود. سپس ماتریس همانی را منهای ماتریس نرمال کرده و ماتریس حاصل را معکوس می‌کنیم. در نهایت ماتریس نرمال را در ماتریس معکوس ضرب می‌کنیم که در جدول ۶ آورده شده است.

جدول ۶. ماتریس ارتباطات کامل معیارها

	C1	C2	...	C9	C10
C1	(۰.۰۳۳, ۰.۱۵۵, ۱.۷۴۲)	(۰.۰۸, ۰.۲۳۴, ۱.۸۶۵)	...	(۰.۰۷۱, ۰.۲۲, ۱.۸۲۶)	(۰.۰۸۸, ۰.۲۴۵, ۱.۹۲۷)
C2	(۰.۰۷, ۰.۲۱۱, ۱.۸۲۵)	(۰.۰۳۱, ۰.۱۵۴, ۱.۸۳۷)	...	(۰.۰۶۲, ۰.۲۰۷, ۱.۸۵۵)	(۰.۰۸۱, ۰.۲۳۴, ۱.۹۶۳)
C3	(۰.۰۹۳, ۰.۲۴۴, ۱.۸۷۹)	(۰.۰۹۳, ۰.۲۵, ۱.۹۴۴)	...	(۰.۰۵۹, ۰.۲۰۹, ۱.۸۸۱)	(۰.۰۹۹, ۰.۲۵۸, ۲.۰۰۲)
C4	(۰.۰۷۹, ۰.۲۲۸, ۱.۸۴۶)	(۰.۰۸۳, ۰.۲۳۹, ۱.۹۱۵)	...	(۰.۰۸۳, ۰.۲۳۱, ۱.۸۷۳)	(۰.۰۷۸, ۰.۲۳۶, ۱.۹۶۵)
C5	(۰.۰۶۵, ۰.۲۰۵, ۱.۸۰۹)	(۰.۰۶, ۰.۲۱۱, ۱.۸۷۶)	...	(۰.۰۶۲, ۰.۲۰۶, ۱.۸۴۲)	(۰.۰۶۶, ۰.۲۱۹, ۱.۹۳۱)
C6	(۰.۰۸۹, ۰.۲۳۸, ۱.۹۲۳)	(۰.۰۸۲, ۰.۲۴۲, ۱.۹۹۲)	...	(۰.۰۷۱, ۰.۲۲۵, ۱.۹۴۹)	(۰.۰۹۳, ۰.۲۵۵, ۲.۰۵۲)
C7	(۰.۰۷۵, ۰.۲۱۶, ۱.۸۵)	(۰.۰۶۶, ۰.۲۱۷, ۱.۹۱۲)	...	(۰.۰۷, ۰.۲۱۴, ۱.۸۷۹)	(۰.۰۷۲, ۰.۲۲۶, ۱.۹۶۷)
C8	(۰.۰۸۹, ۰.۲۴۳, ۱.۹۵۵)	(۰.۰۸۷, ۰.۲۵۲, ۲.۰۲۶)	...	(۰.۰۸۸, ۰.۲۴۵, ۱.۹۹)	(۰.۰۸۹, ۰.۲۵۶, ۲.۰۷۹)
C9	(۰.۰۶۵, ۰.۲۰۴, ۱.۸۱۸)	(۰.۰۷۲, ۰.۲۲۱, ۱.۸۹۱)	...	(۰.۰۲۸, ۰.۱۴۳, ۱.۷۸۹)	(۰.۰۷۸, ۰.۲۲۹, ۱.۹۵)
C10	(۰.۰۹۲, ۰.۲۴۷, ۱.۹۲۹)	(۰.۰۹۵, ۰.۲۵۶, ۱.۹۹۸)	...	(۰.۰۸۴, ۰.۲۳۹, ۱.۹۵۲)	(۰.۰۳۸, ۰.۱۷۶, ۱.۹۸)

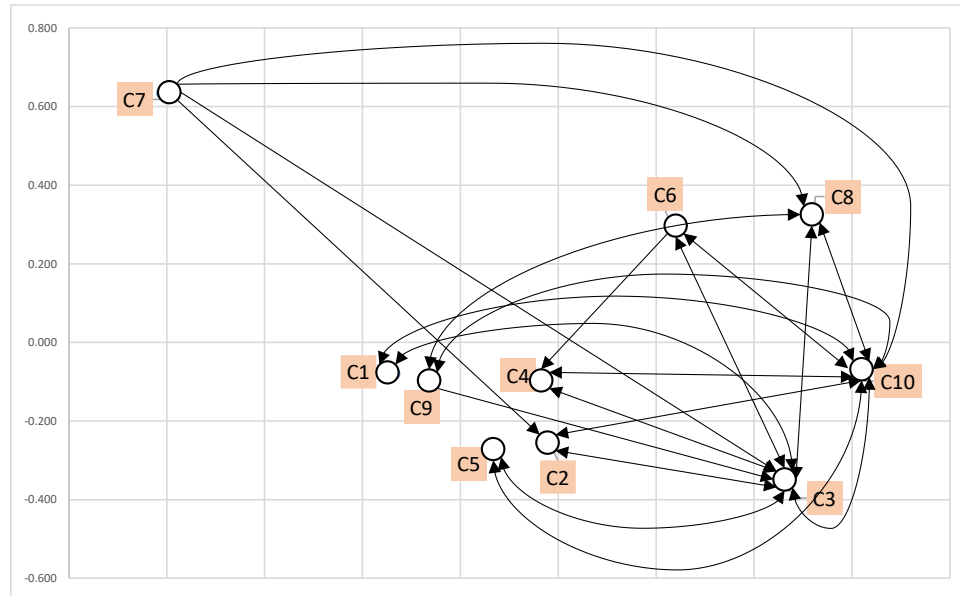
ایجاد و تجزیه و تحلیل نمودار علی: در این مرحله بر اساس روابط ۷ و ۸ جمع سطر (D) و جمع ستون (R) ماتریس ارتباطات کامل (جدول ۶) را بدست می‌آوریم. و سپس مقدار D+R و D-R را محاسبه می‌کنیم. در این فاز جهت دیفازی کردن مقادیر از رابطه ۹ استفاده می‌شود. نتایج در جدول ۷ آورده شده است.

جدول ۷: جدول مقادیر D و R معیارها

نام معیار	کد	Di	Ri	(Di) ^{defuzzy}	(Ri) ^{defuzzy}	Di+Ri	Di-Ri	نوع معیار
تغییرات جمعیتی	C1	(۰.۷۱۶, ۲.۱۹۳, ۱۸.۳۶۸)	(۰.۷۵۱, ۲.۱۹, ۱۸.۵۷۶)	۷.۰۹۲	۷.۱۷۳	۱۴.۲۶۵	۰.۰۸۰-	معلول
روندهای اجتماعی	C2	(۰.۶۶۹, ۲.۱۰۱, ۱۸.۷۰۸)	(۰.۷۴۹, ۲.۲۷۶, ۱۹.۲۵۵)	۷.۱۵۹	۷.۴۳۷	۱۴.۵۸۶	۰.۲۶۷-	معلول
ملاحظات سلامت	C3	(۰.۷۴۸, ۲.۲۵۲, ۱۹.۰۵)	(۰.۸۰۱, ۲.۳۷, ۱۹.۹۵۳)	۷.۳۵۰	۷.۷۰۸	۱۵.۰۵۸	۰.۳۵۸-	معلول
رشد کسب و کارهای ورزشی	C4	(۰.۷۰۶, ۲.۱۹۸, ۱۸.۷۹۵)	(۰.۷۲۵, ۲.۲۳۱, ۱۹.۰۴۲)	۷.۲۳۳	۷.۳۳۳	۱۴.۵۶۶	۰.۱۰۰-	معلول
توسعه فناوریانه	C5	(۰.۶۵۱, ۲.۰۸۳, ۱۸.۵۳۴)	(۰.۷۱۳, ۲.۲۱, ۱۹.۱۹)	۷.۰۸۹	۷.۳۷۱	۱۴.۴۶۰	۰.۲۸۲-	معلول
بازاریابی رسانه های جمعی	C6	(۰.۷۷۱, ۲.۳۰۱, ۱۹.۶۲)	(۰.۷۰۴, ۲.۱۸, ۱۸.۹۱۷)	۷.۵۶۴	۷.۲۶۷	۱۴.۸۳۲	۰.۲۹۷	علت
سیاستگذاری عمومی	C7	(۰.۶۶۷, ۲.۱۱۲, ۱۸.۸۵۹)	(۰.۵۴۱, ۱.۸۴۵, ۱۷.۳۴۹)	۷.۲۱۲	۶.۵۷۸	۱۳.۷۹۱	۰.۶۳۴	علت
رشد علمی ورزش	C8	(۰.۸۲۵, ۲.۳۹۸, ۱۹.۹۴۱)	(۰.۷۵۶, ۲.۲۷۳, ۱۹.۱۶۸)	۷.۷۲۲	۷.۳۹۹	۱۵.۱۲۱	۰.۳۲۳	علت
توسعه کالبدی	C9	(۰.۶۶۲, ۲.۰۷۲, ۱۸.۶۱۶)	(۰.۶۷۷, ۲.۱۳۸, ۱۸.۸۳۵)	۷.۱۱۷	۷.۲۱۷	۱۴.۳۳۳	۰.۱۰۰-	معلول
تغییر ارزش ها	C10	(۰.۷۸۴, ۲.۳۳۸, ۱۹.۶۱۱)	(۰.۷۸۱, ۲.۳۳۴, ۱۹.۸۱۷)	۷.۵۷۸	۷.۶۴۴	۱۵.۲۲۱	۰.۰۶۶-	معلول

در جدول ۷، معیارها از نظر علت و معلول بودن مشخص شده‌اند اگر D-R یک معیار مثبت باشد، آن متغیر یک متغیر علت محسوب می‌شود و اگر منفی باشد، معلول محسوب می‌شود. بر این اساس سه معیار بازاریابی رسانه های جمعی، سیاستگذاری عمومی و رشد علمی ورزش هر سه ماهیت علت و تاثیرگذارترین‌ها هستند و مابقی معیارها ماهیت معلول دارند. همچنین D+R نیز میزان ارتباطات یک معیار را نشان می‌دهد هر چقدر بیشتر باشد یعنی آن معیار ارتباط بیشتری با دیگر عوامل دارد که نتایج

نشان می‌دهد تغییر ارزش‌ها (C10) دارای بیشترین مقدار $D+R$ است و پرارتباط ترین معیار می‌باشد. در شکل ۱ نیز روابط درونی معیارها و تاثیراتی که معیارها بر روی یکدیگر دارند مشخص شده‌اند.

شکل ۱. نمودار علی معیارها

همانگونه که در شکل ۱ ملاحظه می‌شود، عوامل بازاریابی رسانه‌های جمعی، سیاست‌گذاری عمومی و رشد علمی ورزش، عوامل علی در پژوهش حاضر محسوب می‌شوند.

محاسبه وزن و اولویت معیارها: در این بخش بر اساس رابطه ۱۰ وزن و رتبه نهایی معیارها حاصل می‌شود که در جدول ۸ آورده شده است. بر این اساس تغییر ارزش‌ها رتبه اول را کسب کرده است. رشد علمی ورزش رتبه دوم، ملاحظات سلامت رتبه سوم و بازاریابی رسانه‌های جمعی رتبه چهارم را کسب کرده است (جدول ۸).

جدول ۸. وزن و رتبه نهایی معیارها

نام معیار	کد	وزن خام	وزن نرمال (درصد)	رتبه نهایی
تغییرات جمعیتی	C1	۱۴/۲۶۵	۹/۷۵۳	نهم
روندهای اجتماعی	C2	۱۴/۵۸۹	۹/۹۷۴	پنجم
ملاحظات سلامت	C3	۱۵/۰۶۲	۱۰/۲۹۸	سوم
رشد کسب و کارهای ورزشی	C4	۱۴/۵۶۶	۹/۹۵۹	ششم
توسعه فناوریانه	C5	۱۴/۴۶۳	۹/۸۸۸	هفتم
بازاریابی رسانه‌های جمعی	C6	۱۴/۸۳۵	۱۰/۱۴۲	چهارم
سیاست‌گذاری عمومی	C7	۱۳/۸۰۵	۹/۴۳۹	دهم
رشد علمی ورزش	C8	۱۵/۱۲۴	۱۰/۳۴۰	دوم
توسعه کالبدی	C9	۱۴/۳۳۴	۹/۸۰۰	هشتم
تغییر ارزش‌ها	C10	۱۵/۲۲۲	۱۰/۴۰۷	اول

بحث و نتیجه‌گیری

برای دستیابی به توسعه مطلوب در ورزش همگانی، استخراج عوامل و شاخص‌های تأثیرگذار بر آینده ورزش همگانی که کلیدی و راهبردی هستند، الزامی است. این عوامل قابل دستکاری و کنترل هستند و در پویایی و تغییرات سیستم ورزش همگانی تأثیرگذارند. در این پژوهش تلاش شد تا مهم‌ترین عوامل مؤثر بر ورزش همگانی در سطح محلی و استانی شناسایی شود و سپس از روش تحلیل اثرات متقابل برای اولویت بندی این عوامل و استخراج عوامل کلیدی و همچنین تعیین عوامل اثرگذار و اثرپذیر، استفاده شد. نتایج این پژوهش ۱۰ پیشران را به عنوان عوامل اثرگذار بر آینده ورزش همگانی در سطح محلی، شناسایی نمود که به ترتیب اولویت شامل: تغییر ارزش‌ها، رشد علمی ورزش، ملاحظات سلامت، بازاریابی رسانه‌های جمعی، روندهای اجتماعی، رشد کسب‌وکارهای ورزش، توسعه فناوریانه، توسعه کالبدی، تغییرات جمعیتی و سیاست‌گذاری عمومی بود. بر اساس یافته‌های بخش کمی پژوهش تغییر ارزش‌ها، رشد علمی ورزش، ملاحظات سلامت و بازاریابی رسانه‌های جمعی به ترتیب به عنوان مهم‌ترین اولویت شناخته شدند.

تغییر ارزش‌های جامعه، با مضامینی چون: فردگرایی (اولویت منافع فرد نسبت به گروه اجتماعی و ارزش قائل شدن به استقلال و حریم شخصی افراد)، بهبود نگرش سیستمی (تحصیل موفقیت از طریق ارتباط و همکاری مؤثر بخش‌ها)، افزایش مشارکت اجتماعی، تغییر نگاه به جایگاه ورزش به عنوان ضرورت زندگی فردی و اجتماعی، افزایش تقاضای جامعه برای زیبایی بدنی و رشد ارزش‌های تربیتی مرتبط با ورزش و تندرستی، از مهم‌ترین مولفه‌های تأثیرگذار بر آینده ورزش همگانی شناسایی شد. بی تردید تغییر ارزش‌های اجتماعی می‌تواند تأثیر شگرفی بر آینده ورزش‌های همگانی داشته باشد. این تغییرات ممکن است به شکل‌های مختلفی بر ورزش‌های همگانی تأثیر بگذارند، اگر ارزش‌های اخلاقی و انسانی در جامعه ترویج شود، ورزش‌های همگانی نیز می‌توانند به عنوان محیطی برای ترویج این ارزش‌ها عمل کنند. این موضوع می‌تواند به ایجاد فضایی سالم و پویا برای انجام ورزش تبدیل شود.

ارزش‌ها، اصول رهنمایی هستند که از طریق تأثیر گذاشتن بر رفتار معطوف به هدف، موجب انگیزه کنش‌های فردی و جمعی می‌شوند (شوارتز^۱، ۲۰۱۲). ارزش‌هایی وجود دارند که رفتار ورزشکاران را در طول زندگی روزانه‌شان هدایت می‌کنند و ارزش‌هایی هستند که توسط ورزشکاران در محیط ورزشی اعمال می‌شوند و روح ورزش را پایه‌گذاری می‌کنند (وادا^۲، ۲۰۲۱). در میان ارزش‌های سنتی در ورزش، خیر اجتماعی، حسن اخلاقی و ویژگی‌های زیبایی‌شناختی نقش ویژه‌ای دارد. تمرکز فرد بر خودآموزی، خودسازی، غلبه بر خود، و در نتیجه بر خودشکوفایی و خود تأییدی او قابل توجه است. ارزش‌های موجود در ورزش‌های مدرن نیز شامل شناخت عمومی، بهبود توانایی‌ها و مهارت‌های بدنی، افزایش سطح هوش و گسترش جهان‌بینی است (باتسانوف^۳، ۲۰۰۹). این تغییر رویکرد از شکل سنتی به مدرن می‌تواند موجب تغییر گرایش جامعه به شکلی از مشارکت گردد که با دستیابی به این ارزش‌ها همسو می‌باشد. اگر چه ممکن است ارزش‌های ورزش جهانی باشند، اما حتی اگر ارزش‌های جهانی و انتزاعی فراتر از تفاوت‌های فرهنگی باشند؛ تفاوت‌های فرهنگی بر نحوه اولویت‌بندی و اعمال این ارزش‌ها در تمرین‌های روزانه تأثیر می‌گذارد (وول وی^۴ و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین، توجه به ارزش‌های کار تیمی و همکاری می‌تواند به تقویت ارتباطات اجتماعی و تعاملات مثبت بین افراد منجر شود. بعلاوه افزایش اهمیت ارزش‌های سلامتی و بهداشت در جامعه می‌تواند به افزایش توجه به ورزش و فعالیت‌های بدنی منجر شود. ارزش‌های مرتبط با توسعه شخصی نیز ممکن است به توسعه استعدادها و ورزشی افراد کمک کنند و آن‌ها را به انجام فعالیت‌های ورزشی سوق دهد. این موضوع می‌تواند به عنوان عاملی انگیزشی برای شرکت در ورزش، بخصوص در طیف کودکان، نوجوانان و جوانان محسوب شود. از این رو به نظر می‌رسد، ارزش‌های زندگی مدرن می‌تواند به ارتقای ورزش‌های همگانی، افزایش

¹ Schwartz

² WADA- World Anti-Doping Association

³ Batsunov

⁴ Woolway

توجه به فعالیت‌های ورزشی و بهبود کیفیت زندگی افراد کمک کند. این تغییرات می‌توانند به ایجاد جوامع سالم، فعال و پویا، از طریق ورزش منجر شود.

رشد علمی ورزش با مؤلفه‌های؛ تأثیر دانشگاه در جامعه به‌عنوان مرکز علمی در حوزه ورزش و فعالیت بدنی - افزایش فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در حوزه علوم ورزشی - ارتقای صلاحیت‌های مربیان فعال در استان - دوره‌های بازآموزی اجباری برای مربیان به‌منظور به‌روز بودن - ارتقای صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس - اهمیت ارزیابی عملکرد معلمان ورزش مدارس - افزایش سواد جسمانی مردم - ارتباط مؤثر و پویای دانشگاه و ادارات ورزش و جوانان - تمرکز پژوهش‌های دانشگاهی بر مسائل کاربردی و مبتلا به استان - افزایش دوره‌های آموزشی مرتبط با ورزش و فعالیت‌های بدنی، به عنوان مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر ورزش همگانی در سطح محلی شناسایی شد. رشد علمی در حوزه ورزش تأثیر بسیار زیادی بر آینده ورزش همگانی دارد؛ زیرا بهبود عملکرد ورزشی افراد را تسهیل می‌کند و باعث افزایش علاقه و انگیزه آن‌ها برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی می‌شود. همچنین به ارتقای سطح تجهیزات و تکنولوژی مورد استفاده در ورزش می‌انجامد که می‌تواند به بهبود عملکرد و هم‌زمان افزایش ایمنی ورزشکاران کمک کند. رشد علمی در حوزه ورزش منجر به ایجاد روش‌های جدید تمرین و توانمندسازی برای بهبود عملکرد ورزشکاران می‌شود. این روش‌ها به ورزشکاران کمک می‌کنند تا به حداکثر توانایی خود برسند و دستیابی به اهداف ورزشی را تسهیل می‌کند. همچنین، رشد علمی در حوزه ورزش به افراد اطلاعات بیشتری در مورد فواید و اهمیت ورزش و فعالیت‌های بدنی می‌دهد که باعث افزایش آگاهی و انگیزه آن‌ها برای شرکت در ورزش می‌شود. این اطلاعات به افراد کمک می‌کند تا بهترین تصمیمات را در مورد فعالیت‌های ورزشی خود بگیرند و به سلامتی و رفاه خود اهمیت بیشتری بدهند. یافته‌های جدید علمی پیرامون نقش ورزش همگانی در سلامتی جسمانی و روانی و توصیه به ورزش و تحرک از طرف متولیان سلامت جسمانی و روانی جامعه، زمینه را برای توجه عمومی به ورزش همگانی مساعد نموده است. همچنین نوع تعلیم و تربیت افراد از زمان کودکی و پرداختن به ورزش و بازی‌های دوران کودکی، می‌تواند شرایط را برای سوق افراد به سمت داشتن زندگی فعال در بزرگسالی مهیا نماید. در زمینه تأثیرگذاری آموزش می‌توان به این نکته اشاره نمود که یکی از رویکردهای مهم در هر سازمانی، نظام آموزش، یادگیری و به‌روز بودن است. از سوی دیگر، لازمه انجام فرایندهای مؤثر و متفاوت از گذشته، یادگیری و رشد است که این مورد نیز مستلزم آموزش مؤثر است. پس برای توسعه ورزش همگانی ضروری است در حوزه مدیریتی، اجرایی و فنی، منابع انسانی بالیده شود. چنانچه افراد درگیر در حوزه ورزش همگانی از دانش و اطلاعات کافی و به‌روز برخوردار باشند، می‌توانند با فرایندهای نوین نقش خود را به‌طور مؤثر در توسعه ورزش همگانی ایفا کنند. این یافته پژوهش با یافته پژوهش **لکاویسکی^۱، ۲۰۲۰؛ دلشاب و همکاران، ۲۰۲۱** همسوست. غلامی نیز پیشران علمی و آموزشی را به عنوان پیشران‌های تأثیرگذار و تأثیرپذیر در آینده صنعت ورزش، مهم می‌داند و معتقد است آینده صنعت ورزش ایران به توسعه این پیشران‌ها وابسته است (**غلامیان و همکاران، ۲۰۲۲**).

سومین عامل مهم و مؤثر بر آینده ورزش همگانی، **ملاحظات سلامت** است. افزایش نگرانی‌ها نسبت به بیماری‌های اپیدمیولوژیک - تغییر نگرش افراد از اهمیت به درمان، به تقدم پیشگیری بر درمان - افزایش توجهات به سلامتی و بهزیستی - توجه به روش‌های غیردارویی در درمان - توجه به بهره‌وری نیروی کار سالم - توجه به ورزش به عنوان عامل بهبود اختلالات جنسی، از مضامین این حوزه شناسایی شد. یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های عصر حاضر که موجب مداخله دولت‌ها در سیاست‌های ورزشی می‌شود، موضوع سلامت است (**لیندسی^۲ و همکاران، ۲۰۲۳**). این مداخلات یکی از مهم‌ترین راهکارهای شناخته شده در کاهش بی‌تحرکی و بیماری در جهان، محسوب می‌گردد (**فلورز^۳، ۲۰۱۶**). در همین رابطه **شولنکورف و سیفکن^۴ (۲۰۱۹)** مدل ورزش برای سلامت را ارائه کردند و مزایای قابل توجهی را که با استفاده از یک رویکرد یکپارچه برای ارتقای ورزش و سلامت می‌توان بدست آورد، را نشان دادند. آن‌ها استدلال می‌کنند که تولید ورزش و نتایج سلامت را باید به‌صورت بخشی از یک اکوسیستم در نظر

¹ Lekavičius

² Lindsey

³ Flórez

⁴ Shulenkorf and Siefken

گرفت. ورزش به عنوان عاملی برای تعادل زندگی از تعیین کننده‌های ملاحظات سلامت می‌باشند. توجه به سلامت در انجام ورزش‌های همگانی می‌تواند به تأمین رشد سالم و فعالیت بدنی مناسب در افراد کمک کند. افزایش آگاهی افراد از اهمیت سلامت و تناسب اندام می‌تواند به افزایش تقاضا برای ورزش‌های همگانی منجر شود و به بهبود قابل توجهی در سلامت جامعه بینجامد. انجام ورزش‌های همگانی منجر به افزایش سطح فیزیکی و ایمنی افراد می‌شود. این امر می‌تواند به پیشگیری از بیماری‌ها و افزایش عمر مفید افراد کمک کند. بعلاوه فعالیت‌های بدنی می‌تواند به افزایش روحیه و خوش‌بینی افراد و غلبه بر افسردگی و استرس، کمک کند. بنابراین، توجه به ملاحظات سلامت در برنامه‌ریزی و توسعه ورزش‌های همگانی اهمیت بسیاری دارد و می‌تواند به بهبود عمومی سلامت و رفاه جامعه کمک کند. از این رو، توجه به سلامت در طراحی و اجرای برنامه‌های ورزشی و ترویج ورزش‌های همگانی از اهمیت بالایی برخوردار است. شرکت‌کنندگان در ورزش همگانی، مهم‌ترین رکن توسعه‌ای در گسترش ورزش همگانی هستند و اهمیت دادن به بهداشت و سلامتی آن‌ها در همه موارد می‌تواند با اهمیت‌ترین راهبرد مدیران جامعه در توسعه ورزش همگانی به شمار آید.

پژوهش‌های متعددی به عامل **بازاریابی رسانه‌های جمعی** اشاره داشته‌اند (نیکلسون^۱، ۲۰۰۹؛ مرادی و همکاران، ۲۰۱۲؛ خادم، ۲۰۱۶؛ گودرزی و همکاران، ۲۰۱۶؛ فراهانی و همکاران، ۲۰۱۸؛ فرخ‌شاهی و همکاران، ۲۰۲۱). در حالی که شیروی (۲۰۱۹) نشان داد بین رسانه و آموزش رسمی با نهادهای ورزش همگانی رابطه معناداری وجود ندارد. نتایج پژوهش حاضر نیز نشان می‌دهد که مؤلفه‌هایی چون ترغیب مردم به فعالیت‌های حرکتی در رسانه- آگاه‌سازی جمعی در حوزه تندرستی، ورزش و تغذیه ورزشی- بازشناسی نیازهای مرتبط با ورزش، فعالیت حرکتی و سلامت در رسانه‌ها- اثرگذاری بر رفتار جامعه زنان به دلیل نقش بیشتر آن‌ها در رسانه- افزایش برنامه‌های سرگرمی مبتنی بر ورزش در پخش رسانه‌ای- معرفی مشاغل و خدمات ورزشی در رسانه- همکاری رسانه با اداره کل ورزش و جوانان و دانشکده‌های تربیت بدنی در برگزاری همایش‌ها و پویش‌های تبلیغاتی در آینده ورزش همگانی در سطح محلی اثرگذار است. **مرادی و همکاران (۲۰۲۲)** نشان دادند که انواع رسانه‌های دیداری، شنیداری، نوشتاری، رسانه‌های مجازی و رسانه‌های هنری، می‌تواند در رشد و توسعه نگرش و نهادهای ورزش همگانی مؤثر باشد. در زمینه تأثیرگذاری رسانه و ارتباطات می‌توان گفت یکی از پدیده‌های اجتماعی که در سال‌های اخیر رشد زیادی داشته و آحاد مردم را تحت تأثیر قرار داده، ورزش همگانی است و رسانه‌های گروهی در خصوص تولید محتوا، ترغیب جامعه و معرفی محصولات و خدمات می‌توانند، بسیار تأثیرگذار باشند و به این تربیت نقش بسزایی در پیشرفت و بهبود مشارکت ورزشی در جامعه، ایفا کنند. **الشامی و همکاران (۲۰۱۲)** نیز به تأثیر رسانه‌های جمعی در ارتقا ورزش به‌منظور توسعه سلامت عمومی اشاره داشتند و آن را یک ابزار بالقوه و اثرگذار در این زمینه دانستند. برخی پژوهش‌ها نیز یکی از مهم‌ترین دلایل فقدان توسعه لازم در مؤلفه‌های مانند ورزش همگانی، تفریحی و تربیتی را بی‌توجهی رسانه‌ها دانسته‌اند. **شعبانی و خواجه (۲۰۱۷)** نیز در پژوهشی به بررسی عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش همگانی و قهرمانی، پرداختند. یافته‌ها نشان داد سلامت جامعه، رسانه‌ها، فضاهای طبیعی، کم‌هزینه بودن، توسعه هیأت‌های ورزش همگانی، اینترنت، دانش‌آموختگان رشته تربیت بدنی، تعالیم دینی و تأکید بر رایگان بودن ورزش، به ترتیب از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش همگانی در کشور می‌باشند. **عرب نرمی و همکاران (۲۰۱۷)** در پژوهشی با عنوان تلویزیون و توسعه ورزش همگانی: یک نظریه برخاسته از داده‌ها، در بین متخصصان رسانه و ورزش، نقش رسانه، عدم جذابیت ورزش همگانی برای تلویزیون و محدود بودن تعامل دو سویه سازمان‌های متولی ورزش همگانی با شبکه‌های تلویزیونی را مطرح نمودند. **شعبانی (۲۰۱۶)** نیز در تحقیق خود حمایت‌های قانونی و دینی، وجود متخصصین و کارشناسان و تعدد رسانه‌های ورزشی را از عوامل مؤثر بر توسعه ورزش همگانی بیان نمودند. با توجه به اثرگذاری نقش رسانه‌ها و ارتباطات می‌توان گفت، استفاده از رسانه‌های سنتی مانند تلویزیون، رادیو و مجلات، و هم‌زمان بهره‌بردن از ظرفیت‌های شبکه‌های اجتماعی جهت ترویج ورزش همگانی، لزوم فرهنگ‌سازی برای ورزش همگانی از سنین کودکی، توجه به ورزش مدارس به‌عنوان زیربنای ورزش، هدایت بخش خصوصی بر مشارکت در ورزش همگانی، افزایش آگاهی و دانش در مورد اثرات ورزش همگانی و تغییر نگرش و بینش به استفاده

¹ Nicholson

از ورزش به‌عنوان تفریحات سالم از عوامل در این حوزه می‌باشد. آگاهی بخشی جامعه در راستای توسعه و ترویج ورزش برای همه جهت دستیابی به اهداف توسعه ورزش از اهمیت بالایی برخوردار است و رسانه‌های اجتماعی نقش بی‌بدیلی را در این مسیر برعهده دارند. این در حالی است که متأسفانه در کشور ما به ورزش همگانی و تفریحی، به‌طور سازمان‌یافته کمتر توجه شده است. مشارکت کم جامعه در ورزش همگانی و فقدان نظام قانونی یکپارچه و اجرایی برای استعدادیابی و پرورش ورزشکاران موجب کاهش زمینه بروز استعدادهای ورزشی شده است (جوادی پور، ۲۰۱۹). از اینرو برنامه‌ریزی و تدوین سیاست‌های اثربخش، نقش مهمی را در این زمینه ایفا می‌کند و تدوین یک برنامه منسجم در این باره سبب حمایت دولت، مسئولان، سهام‌داران و بخش خصوصی می‌شود.

روندهای اجتماعی: صنعتی شدن جوامع و تغییر سبک زندگی - کاهش زمان‌های آزاد افراد - ارتقا سطح استانداردهای زندگی - افزایش علاقه‌مندی جامعه به تفریحات فعال - کم‌رنگ شدن تفکر محدودیت‌های جنسیتی و در نتیجه افزایش مشارکت اجتماعی زنان - تغییر جایگاه خانواده به عنوان مروج ورزش در بین فرزندان - توسعه فرهنگ اوقات فراغت - افزایش سطح تحصیلات افراد و درک جایگاه ورزش به عنوان ابزار توسعه توانایی‌های شناختی از عوامل مهم شناسایی شده ذیل مضمون روندهای اجتماعی می‌باشد. از آنجایی که ورزش دارای زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی است (واسلیچنکو^۱، ۲۰۰۶)؛ لذا تغییرات در فرهنگ و ارزش‌های اجتماعی می‌توانند به تغییراتی در نوع و محتوای ورزش‌های همگانی منجر شوند. به عنوان مثال، تغییرات در ساختار اجتماعی، از جمله افزایش نرخ کاری و تحولات در زندگی شهری، می‌توانند به تغییراتی در نیازها و ترجیحات افراد نسبت به ورزش‌های همگانی منجر شوند. روندهای اجتماعی مانند کاهش محدودیت‌های جنسیتی و توجه خانواده‌ها به نقش آموزشی و توسعه‌ای ورزش می‌تواند به شکل مستقیم و غیرمستقیم بر آینده ورزش‌های همگانی تأثیرگذار باشند. در زمینه تأثیرگذاری عوامل اجتماعی می‌توان به این نکته اشاره نمود که پژوهش‌های اجتماعی درخصوص ورزش با توسعه جامعه‌شناسی ورزش ارتباط مستقیم داشته است. طی دهه ۱۹۷۰ برای تبیین جنبه‌های گوناگون شرکت در فعالیت‌های ورزشی تلاش بسیاری شده است. در اغلب این مطالعات، اجتماعی شدن در ورزش حول دو مسئله متمرکز بوده است: یکی پیشایندهای شرکت در ورزش یعنی این که چگونه و تحت چه شرایطی شخص به ورزش رو می‌آورد و دیگری پیامدهای شرکت در ورزش. این دو فرایند را اجتماعی شدن در نقش اجتماعی و اجتماعی شدن از طریق نقش اجتماعی نامیده‌اند. لذا در اغلب منابع دو عنوان اجتماعی شدن در ورزش و اجتماعی شدن از طریق ورزش به چشم می‌خورد. در اولی فرد در نقش ورزشی مانند ورزشکار اجتماعی می‌شود و در دومی به یادگیری نگرش‌ها، ارزش‌ها، مهارت‌ها و گرایش‌هایی مانند جوانمردی و انضباط اشاره دارد که تصور می‌شود در فعالیت‌های ورزشی حاصل آید. اجتماعی شدن از طریق ورزش عبارت‌است از تأثیر ورزش بر باورها، نگرش‌ها و ...، چنین پنداشته می‌شود که درس‌هایی که از شرکت کردن در ورزش می‌آموزیم، به سایر جنبه‌های اجتماعی انتقال‌پذیر است. کمار^۲ و همکاران (۲۰۱۸) بیان می‌کنند که ورزش و مشارکت در ورزش ابزاری برای بهبود کیفیت زندگی است. ورزش نه تنها برای مشارکت‌کنندگان مستقیم بلکه برای همه افراد درگیر می‌تواند مزایایی به همراه داشته باشد (وستریک و همکاران، ۲۰۱۹). علاوه‌براین مزایای اجتماعی قابل‌توجهی نیز برای افرادی که عضو باشگاه‌های ورزشی می‌شوند، نیز دربر خواهد داشت (هیتون^۳، ۲۰۱۶). بنابراین تأثیر و تأثر ورزش بر روندهای اجتماعی، نشان از درک اهمیت این حوزه در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های ورزشی دارد. نقشی که ورزش در جامعه ایفا می‌کند همچنان در حال تکامل است و این در سیاست‌های اخیر ورزش منعکس شده است (وزارت بهداشت^۴، ۲۰۱۸). برای مثال، طی سال‌های اخیر، تغییر فزاینده‌ای از ورزش سنتی سازمان‌یافته و رقابتی مبتنی بر باشگاه به شکل‌های کمتر ساختارمند، غیررقابتی و

¹ Vasilchenko

² Kumar

³ Hayton

⁴ Department of Health

فردی از ورزش و فعالیت بدنی صورت گرفته است (ایم^۱ و همکاران، ۲۰۱۳؛ ایم و همکاران، ۲۰۱۵؛ بورگز^۲ و همکاران، ۲۰۱۸؛ هریس^۳ و همکاران، ۲۰۱۷).

رشد کسب و کارهای ورزشی: افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه ورزش و تفریحات سالم - افزایش فرصت‌های شغلی مرتبط با ورزش - رشد گستره و تنوع خدمات ورزشی - افزایش سطح انتظارات مشتریان ورزشی - توجه به کسب و کارهای ورزشی به عنوان کارآفرینی اجتماعی - رشد فعالیت‌های بازاریابی در کسب و کارهای کوچک و متوسط مرتبط با ورزش - استفاده بیشتر از موسسات مشاوره کسب و کار - رشد استارت آپ‌های ورزشی - افزایش تقاضا برای آموزش‌های مرتبط با ورزش و فعالیت‌های بدنی، از عوامل شاخص رشد کسب و کارهای ورزشی می‌باشد. یکی از عوامل مهم عدم استقبال اقشار مختلف جامعه از ورزش همگانی می‌تواند ریشه در مسائل اقتصادی و یا کمبود زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی داشته باشد که سیاست‌گذاری شهری می‌بایست با ترویج سبک زندگی فعال زمینه‌های توسعه ورزش همگانی را فراهم آورد (عراقی و کاشف، ۲۰۱۵). رشد کسب و کارهای ورزشی، افزایش سرمایه‌گذاری‌ها و تنوع خدمات می‌تواند به عنوان یک پیشران مهم در توسعه ورزش همگانی نقش مهمی ایفا کند. **داروغه و همکاران (۲۰۲۲)** نشان دادند بعد اقتصادی ورزش می‌تواند سبب رشد استارت آپ‌های ورزشی شود. وجود نگرش مثبت در جوامع پیشرفته نسبت به ورزش، سبب سرمایه‌گذاری در امر ورزش به منظور بالا بردن سطح سلامت و تندرستی و تأثیر بر افزایش سطح بهره‌وری در تولید گشته و همین امر سبب شده که رفته‌رفته بیشتر کشورهایی که قبلاً توجه آن‌چنانی به آن نشان نمی‌دادند سهمی رو به افزایش، برای سرمایه‌گذاری در امور ورزشی قائل شوند. چنان‌که بودجه تربیت‌بدنی و ورزش در کشورهای توسعه‌یافته یا بعضی از کشورهای در حال توسعه با سرعت بی‌سابقه‌ای افزایش یافته است. چرا که این‌گونه کشورها به تأثیرات درازمدت ورزش از لحاظ رشد و توسعه اقتصاد ملی واقف گشته‌اند. ورزش یک سرمایه‌گذاری درازمدت است که اثر آن در رشد و توسعه معلوم و محرز است. سرمایه‌گذاری در ورزش از جمله سرمایه‌گذاری‌هایی است که دارای دوران باروری هم کوتاه مدت و هم درازمدت هست. که با پرداختن به آن می‌توان نتایج اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی شایان توجهی را به دست آورد و در تأمین نیازهای جامعه و رفاه ملی کوشید. ورزش دیگر یک فعالیت تفننی نیست بلکه به یک صنعت پرونق بخصوص در کشورهای پیشرفته تبدیل گردیده است، چنانکه حجم سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده هم در بخش حرفه‌ای و هم در بخش همگانی بسیار زیاد هست. فوائد مادی و غیرمادی ورزش را نمی‌توان نادیده گرفت. هم از بابت منافع مادی آنی که برای شرکت‌های تجاری به دنبال می‌آورد و هم از بابت منافع درازمدتی همچون افزایش سطح سلامت و تندرستی، بهره‌گیری بهتر از نیروی کار و افزایش اشتغال در بخش‌های ورزشی و غیرورزشی. لذا لازم هست تا دولت‌ها برای بهره‌گیری از مزایای درازمدت ورزش آن را یک کالای سرمایه‌ای به حساب آورده و برای رونق آن بخصوص در بخش همگانی توجه لازم را مبذول دارند (کلاشی و همکاران، ۲۰۱۹).

توسعه فناورانه: هوشمندسازی اماکن ورزشی - تولید اپلیکیشن‌های ورزشی - توسعه کسب و کارهای تحت وب - تمایل مشتریان به شرکت در باشگاه‌های مجازی - افزایش سواد فناوری - دسترسی به پلتفرم‌های مجازی - رشد زیرساخت‌های وایرلس و هات اسپات از جمله زیر عامل‌های موثر در توسعه فناورانه، شناسایی شد. توسعه فناورانه یکی از عوامل مهمی است که می‌تواند بر آینده ورزش‌های همگانی تأثیرگذار باشد. این توسعه شامل استفاده از فناوری‌های نوین و پیشرفته در تمامی زمینه‌های مرتبط با ورزش می‌شود. از تجهیزات و تکنولوژی‌های ورزشی تا پلتفرم‌ها و برنامه‌های مدیریت ورزشی، همراه با توسعه سواد فناوری و روند روبه‌رشد علاقه‌مندی برای استفاده از این پلتفرم‌ها به دلیل هزینه‌های پایین‌تر، محدودیت‌های کمتر و خدمات گسترده‌تر، همه این‌ها از عوامل تأثیرگذار بر آرایه خدمات در آینده هستند. توسعه فناورانه می‌تواند به چندین شکل بر آینده ورزش‌های همگانی تأثیرگذار باشد: افزایش دسترسی به اطلاعات: با استفاده از فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی مختلف، افراد به راحتی می‌توانند به اطلاعات مربوط به ورزش‌های همگانی و رویدادهای ورزشی دسترسی پیدا کنند. این امر می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی از اهمیت و فواید ورزش‌های همگانی و آگاهی مشتریان از خدمات و رویدادهای متنوع، کمک کند. بعلاوه، توسعه فناوری می‌تواند

¹ Eime

² Borgers

³ Harris

منجر به بهبود تجهیزات و تکنولوژی‌های ورزشی شود. این امر ممکن است به ارتقاء کیفیت و امکانات ورزشی، افزایش ایمنی و بهبود عملکرد ورزشکاران کمک کند. از طرفی، با استفاده از فناوری‌های نوین مانند واقعیت مجازی و افزوده، افراد می‌توانند تجربه‌های ورزشی جذاب‌تر و تفاوت‌سازتری را تجربه کنند. بنابراین، توسعه فناوری‌ها می‌تواند به بهبود و ارتقاء ورزش‌های همگانی کمک کند و به افزایش مشارکت و تعامل افراد در این فعالیت‌ها منجر شود. از این‌رو، توجه به توسعه فناوری‌ها در زمینه ورزش و ترویج استفاده از فناوری‌های نوین در این حوزه از اهمیت بالایی برخوردار است.

توسعه کالبدی: توسعه اماکن و باشگاه‌های ورزشی - توسعه باشگاه‌های ورزشی مختص بانوان، کودکان و سالمندان - استفاده از فضاهای طبیعی برای فعالیت‌های بدنی، ورزشی و تفریحی - ایجاد پارک‌ها و فضاهای باز شهری برای تسهیل و ترغیب فعالیت‌های حرکتی و تفریحی - فراهم ساختن زیرساخت‌های شهری با سیاست شهر فعال - بهبود راه‌های دسترسی به اماکن و فضاهای ورزشی - استفاده بهینه و کارا از زیرساخت‌های موجود در سازمان‌های مختلف از جمله عوامل کالبدی اثرگذار بر توسعه ورزش همگانی شناسایی شد. این یافته بدین معناست که هرچقدر اماکن ورزشی موجود از کمیت و کیفیت بهتری برخوردار باشند؛ تمایل افراد برای مشارکت در ورزش نیز بیشتر می‌شود. از طرفی وجود اماکن ورزشی برای نیازهای خاص جمعیتی مانند زنان، سالمندان، کودکان و یا افراد با شرایط جسمانی خاص، می‌تواند باکیفیت بهتری به نیازهای ورزشی طیف‌های مختلف جامعه پاسخ دهد و این موضوع با توجه به تغییرات در نیازهای اجتماعی افراد می‌بایست مورد توجه برنامه‌ریزان فضاهای ورزشی قرار بگیرد. زمانی که دسترسی، جذابیت، ایمنی، امنیت و استاندارد بودن اماکن و تجهیزات ورزشی افزایش یابد تمایلات ورزشی نیز بهبود خواهد یافت. به منظور دستیابی به اهداف توسعه پایدار مرتبط با سلامت سرمایه‌گذاری بیشتر در امکانات ورزشی عمومی، در کنار توسعه حمل و نقل عمومی و توجه به انرژی‌های تجدید پذیر؛ توصیه می‌شود (دای^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). سیاست مشارکت اجتماعی در ورزش همگانی در راستای توسعه و گسترش ورزش در بین اقشار مختلف جامعه و بهره‌گیری از مزایای آن در زمینه جبران کاهش تحرک افراد و کمک به افزایش نشاط و سلامتی جسمانی و روانی شهروندان، از اولویت‌های هر جامعه رو به رشدی است. در کشورهای پیشرفته، ارزان بودن و سهولت دسترسی مردم به امکانات و تجهیزات ورزشی، یکی از دستورالعمل‌های مدیریتی است و در این میان، تشویق جامعه به ورزش و سرمایه‌گذاری به منظور به وجود آوردن امکانات و تجهیزات لازم در سطح گسترده و برای تمام مردم ضروری می‌باشد (قاسمی و همکاران، ۲۰۲۲). در حال حاضر، به دلیل وجود رویکردهای مختلف در مورد میزان و نحوه پرداختن به فعالیت بدنی، آمار دقیق و قطعی از میزان مشارکت در ورزش همگانی در کشور وجود ندارد، اما کلیه آمار و ارقام موجود، میزان مشارکت را ناکافی نشان می‌دهند و تأکید مسئولان ورزشی نیز بر این است که ورزش همگانی تا جایی توسعه پیدا کند که در کنار فعالیت‌های روزمره، به عنوان بخشی از سب زندگی مردم قرار بگیرد (عرب‌نرمی و همکاران، ۲۰۱۷). یکی از استراتژی‌های دستیابی به این رؤیا، توسعه کمی و کیفی فضاهای ورزشی در دسترس و مناسب گروه‌های جمعیتی جامعه، می‌باشد.

تغییرات جمعیتی: از جمله، کاهش زاد و ولد - حرکت به سمت افزایش نرخ سالمندی - پنجره جمعیتی حاصل از جمعیت جوان و میانسال - کاهش حجم یا بُعد خانوار استان در برنامه‌ریزی‌های ورزش همگانی می‌بایست مورد توجه قرار بگیرد. در تبیین این یافته پژوهش می‌توان ادعان داشت، تغییرات جمعیتی می‌تواند تأثیر زیادی بر آینده ورزش‌های همگانی داشته باشند. تغییرات جمعیتی، از جمله افزایش جمعیت، تغییرات سنی، تغییرات در ترکیب جمعیت، می‌تواند بر آینده ورزش‌های همگانی تأثیرگذار باشد. افزایش جمعیت می‌تواند به افزایش تقاضا برای فضاهای ورزشی عمومی، امکانات و تجهیزات ورزشی و فعالیت‌های ورزشی منجر شود. این افزایش تقاضا ممکن است نیاز به ایجاد امکانات و تجهیزات ورزشی بیشتر را گوشزد کند. افزایش یا کاهش نسبی جمعیت در گروه‌های سنی مختلف نیز عامل دیگری است که می‌تواند تأثیر زیادی بر نوع و میزان فعالیت‌های ورزشی مورد نیاز جامعه، داشته باشد. به عنوان مثال، افزایش جمعیت سالمند ممکن است نیاز به برنامه‌های ورزشی مناسب برای این گروه سنی را افزایش دهد؛ در حالی که افزایش جمعیت جوان می‌تواند به افزایش تقاضا برای ورزش‌های جذاب و جدید منجر شود. تغییرات در ترکیب جمعیتی می‌تواند به تغییرات در سلايق و علايق افراد و در نتیجه تغییر در تقاضا برای انواع ورزش‌ها منجر شود. چنانکه، افزایش

^۱ Dai

تعداد افراد با سبک زندگی فعال و علاقه‌مند به ورزش‌های فیزیکی می‌تواند به افزایش تقاضا برای ورزش‌های همگانی منجر شود. تغییرات در نیازها، اولویت‌ها و انتظارات جامعه می‌توانند به تغییراتی در نوع و محتوای ورزش‌های همگانی و درک افراد از کیفیت خدمات و نهایتاً بر رضایت مندی افراد از خدمات، تأثیر بگذارد. بنابراین، تغییرات جمعیتی می‌تواند بر نیازها، ترجیحات و فعالیت‌های ورزشی افراد تأثیرگذار باشد و نیاز به تطبیق سیاستگذاری‌ها و برنامه‌های ورزشی با این تغییرات را ایجاب نماید.

سیاست‌گذاری عمومی: سیاست‌گذاری عمومی یکی دیگر از پیشران‌های ورزش همگانی در سطح محلی است. مؤلفه‌های شناسایی شده در این پیشران مشتمل بر ایجاد نظام ورزش کشور- توسعه برنامه‌هایی در سطح استانداری برای توسعه ورزش و نشاط- تخصیص اعتبارات استانی به توسعه ورزش در استان- حمایت‌های مالیاتی از سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش همگانی- سوبسیت‌های اقتصادی برای ترغیب افراد به ورزش همگانی- ارتقای جایگاه آمادگی جسمانی در آزمون‌های استخدامی- ایجاد کارگروه تخصصی استارت آب‌های ورزشی در سطح اداره کل- تسهیلات بانکی برای راه‌اندازی کسب‌وکارهای ورزشی- تسهیل فرایندهای مربوط به سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش همگانی- حمایت مقامات سیاسی از ورزش- تغییر نگاه به اهداف و کارکردهای آموزش و پرورش، بود. تغییر نگرش سیاستمداران در جهت اهمیت‌دادن به ورزش همگانی، همراه با افزایش امنیت اجتماعی و با توجه به ارزش‌ها و هنجارهای جامعه، می‌تواند زمینه توسعه ورزش همگانی را مهیا نماید (شعبانی، ۲۰۱۶). احسانی (۲۰۱۶) نیز بر وحدت سیاست‌گذاری در حوزه ورزش و ایجاد تعاملات مستمر بین نهادها و سازمان‌ها، به منظور مشارکت در ورزش همگانی تأکید می‌کند. نتایج در زمینه تأثیرگذاری عوامل سیاسی و قانونی به این نکته اشاره دارد که سیاست‌های برنامه‌ریزی بیش‌ازپیش به سمت ایجاد قابلیت‌های ورزش‌های همگانی متوجه گردیده است و در کشورهای گوناگون در سطوح مختلف برنامه‌ریزی کوشش به عمل آمده تا انجام ورزش برای عموم مردم تسهیل و تشویق گردد. حمایت‌های دولتی و شهرداری‌ها نیز در این مهم نقش بسزایی داشته‌اند (رهبری، ۲۰۲۱). در برخی کشورها گرایش به ورزش همگانی دولت‌ها را ناگزیر از وضع قوانین و اتخاذ سیاست‌هایی در ترویج آن نموده است (میکونن^۱، ۲۰۲۲). تصریح قانون اساسی و قوانین بر لزوم مشارکت ورزشی و فعالیت بدنی، قوانین تسهیل‌کننده، دخیل بودن اکثریت سازمان‌ها و ادارات در ورزش و فعالیت بدنی، برگزاری مسابقات و برنامه‌های ورزشی در سازمان‌های مختلف همه اینها می‌تواند بر توسعه ورزش اثرگذار باشد. مطابق با بررسی مبانی نظری و پیشینه پژوهش، موضوع ورزش همگانی با اهداف مختلف موردتوجه دولت‌ها بوده است و بسیار از کشورها با هدف ارتقای سلامت، افزایش امید به زندگی و نشاط اجتماعی و افزایش بهره‌وری اقدام به برنامه‌ریزی در توسعه ورزش همگانی نموده‌اند. در کشور ایران نیز با وضع قوانین مختلف از جمله بند ۳ اصل قانون اساسی در برنامه اول تا پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، موضوع ورزش همگانی مورد تأکید قرار گرفته است (ملاجعفری و همکاران، ۲۰۱۷). موضوع ورزش همگانی یک مقوله فراهشی است و ارتقای شاخص‌های اثرگذار بر آن نیازمند همکاری بین‌بخشی است. تمامی دستگاه‌های اجرایی به نحوی موظف هستند که در زمینه سلامت کارکنان خود و خانوارهای آنان اقداماتی انجام دهند. در چین، برنامه توسعه پایدار ۲۰۳۰، ورزش را به عنوان "توانمندساز مهم و مقرون به صرفه" برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار در سطح جهانی، معرفی می‌کند (دای و همکاران، ۲۰۲۰). طی سه دهه گذشته شعار ورزش برای همه به صورت اصلی بنیادی و با اولویت بالا در برنامه‌های ورزشی اغلب کشورهای جهان پذیرفته شده است. برای تحقق این شعار شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و خصوصی و بسیاری از سازمان‌های غیرورزشی با صرف هزینه‌های هنگفت برنامه‌هایی مدون و سازمان‌یافته را به منظور مشارکت همه قشرهای اجتماعی و فراهم کردن فرصت‌های برابر در ورزش‌های تفریحی و انواع فعالیت‌های مفرح جسمانی شروع و اجرا نموده‌اند (نادریان جهرمی و هاشمی، ۱۳۸۸). زمینه‌های سیاسی- قانونی نظیر سیاست‌های کلی نظام ورزش کشور، دادن سوبسیت‌های اقتصادی برای ترغیب افراد به ورزش همگانی، استفاده از آزمون‌های آمادگی‌های جسمانی در آزمون‌های استخدامی، شفافیت و محدودیت نهادهای نظارتی در حوزه ورزش و تفریحات، حمایت‌های مالیاتی از سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش همگانی، توسعه راهکارهای حمایتی برای تشویق خانواده‌ها به فعالیت‌های ورزشی- تفریحی، حمایت سیاسیون از ورزش استان، تخصیص اعتبارات استانی به توسعه ورزش در استان و تغییر قوانین بیمه به نفع سازمان‌های خصوصی فعال در ورزش از ملزومات

¹ Mikkonen

گسترش ورزش است؛ که فقدان هر کدام از این عوامل نه تنها در حوزه ورزش، بلکه در همه ابعاد توسعه کاملاً مشهود خواهد بود. زیرا ورزش "راهی مسالمت آمیز و نرم" برای اقدامات حیاتی توسعه‌ای، مانند توسعه پایدار محیطزیست، آموزش و ارتقای سلامت، فراهم می‌کند (دای و همکاران، ۲۰۲۰). اگر سیاستی را که برای ورزش همگانی در حال تدوین یا اجرا است به قطاری تشبیه کنیم، قوانین به عنوان ریلی برای تسهیل اجرای این سیاست‌ها هستند که افراد متخصص در این ورزش‌ها باید آن‌ها را تدوین کنند. یافته‌های وفایی مقدم (۲۰۱۹)، جرجینو^۱ (۲۰۱۵) بروکت^۲ (۲۰۱۷) و وایولت^۳ (۲۰۱۹) با این نتیجه همسوست. از آنجایی که اجرای برنامه‌ها و سیاست‌های ورزش همگانی به دلیل توجه کمتر رسانه‌های دیداری و شنیداری از انگیزه کمتری برای سرمایه‌گذاری و حامیان مالی برخوردار است، توجه بیشتر در سیاست‌گذاری‌های استانی بر هزینه‌کرد اعتبارات در حوزه ورزش همگانی، ضروری است.

نتیجه‌گیری

نظام تعامل ساختارهای دولتی، تجاری و عمومی در ورزش، رابطه ورزش ملی با ورزش‌های جذاب تجاری، در دنیای مدرن جهانی شده امروز نیازمند بهبود است (باتسانو، ۲۰۲۱). و این مهم نیاز به برنامه‌ریزی دقیق با توجه به تغییرات و روندهای رو به رشد آینده، دارد. از آنجایی که الگوهای مشارکت در فعالیت‌های بدنی و ورزش، غالباً تحت‌تأثیر تغییرات اجتماعی و زمینه‌های سیاسی هستند. اول، سیاست باید بر حداکثرکردن فرصت‌های افراد برای ایجاد سطح خوبی از سواد فیزیکی در دوران کودکی، به عنوان پایه‌ای برای فعالیت مادام‌العمر تمرکز کند. از آنجایی که حرکت مکرر و شایسته انسان در طول عمر حیاتی است، طیف وسیعی از اهرم‌های خط‌مشی را می‌توان برای تسهیل بیشتر چنین فرصت‌هایی استفاده کرد (وستریک و ایم، ۲۰۲۱). سرمایه‌گذاری دولت برای تسهیل مشارکت در یک سبک زندگی فعال و سالم بسیار مهم است (واردنبرگ و بوتنبرگ^۴، ۲۰۱۳)؛ و می‌تواند به عنوان اهرم‌های تغییر عمل کند. یکی از این اهرم‌ها توسعه کالبدی است به عنوان مثال، با توسعه بازی یا محیط‌های کاری که افراد را به فعالیت فیزیکی تشویق می‌کند، یا با افزایش رشد علمی ورزش و افزایش کیفی کلاس‌های آموزشی تربیت بدنی در برنامه‌های درسی مدارس، توجه به سیاست‌گذاری‌های معطوف به روندهای اجتماعی و تغییرات رو به رشد فرهنگی و جمعیتی در جامعه، توسط ارگان‌های حاکم بر ورزش و تصمیم‌گیرندگان محلی، توجه به نقش مهم باشگاه‌های ورزشی در تمرکز بر بازاریابی و ارائه خدمات هوشمندتر و استراتژیک‌تر و نهایتاً استفاده از بازاریابی رسانه‌های جمعی جدید و قدیم، می‌تواند به عنوان اهرم‌ها و پیشران‌های ورزش همگانی در سطح محلی، مهم و ارزشمند دانست.

تقدیر و تشکر

از مشارکت‌کنندگان در پژوهش که وقت و دانش خود را در اختیار این پژوهش قرار دادند؛ همچنین داوران محترم که با ارائه نقطه‌نظرهای ساختاری و علمی، در بهبود این مقاله ما را یاری نمودند؛ سپاسگزاری می‌شود.

¹ Girginov

² Brockett

³ Viollet

⁴ Waardenburg & Bottenburg

References

- Ahmadi Hekmatikar, A. H., & Molanouri Shamsi, M. (2020). Effect of exercise on immunological indicators during the COVID-19 pandemic. *Journal of Arak University of Medical Sciences*, 23(5), 584-603. (In Persian)
- Alshamli, A., Al Anazi, H. M., & Shawqi, M. A. (2012). Sport mass media influence on promoting sports in order to improve public health. *Current research journal of social sciences*, 4(2), 153-158.
- Aman, M. S., Mohamed, M., & Omar-Fauzee, M. S. (2009). Sport for all and elite sport: underlining values and aims for government involvement via leisure policy. *European journal of social sciences*, 9(4), 659-668. (In Persian)
- Arabnarmi, B., Goodarzi, M., Sajadi, S. N., & Khabiri, M. (2017). TV and Public Sport Development: A Grounded Theory. *Sport Management Studies*, 8(40), 17-38. doi: 10.22089/smrj.2017.902. (In Persian)
- Araghi, M., & kashef, M. (2015). Challenges and Strategies Facing the Development of Sport for All in Iran. *Sport Management Journal*, 6(4), 643-655. doi: 10.22059/jsm.2015.53117. (In Persian)
- Babaei, M., Fattahi Masroor, F., & Shakeri, N. (2018). Identifying the Current Situation and Obstacles to the Development of Sport for All in the Country. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 17(41), 235-247. (In Persian)
- Batsunov, S. M. (2009). The global crisis of the current suspension. *Perspective Innovations in Science, Education, Production and Transport'2009. Philosophy and Philology, Pedagogy, Psychology and Sociology*, 13, 17-19
- Batsunov, S. N. (2021). Axiological dimension of sport as a worldview. *Linguistics and Culture Review*, 5(S4), 289-299.
- Bloyce, D., & Smith, A. (2009). Sport policy and development: An introduction. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203890684>
- Borgers, J., Pilgaard, M., Vanreusel, B., & Scheerder, J. (2018). Can we consider changes in sports participation as institutional change? A conceptual framework. *International review for the sociology of sport*, 53(1), 84-100. doi: 10.1177/1012690216639598
- Brockett, C. (2017). Australia: Evolution and Motivators of National Sport Policy. *Sport Policy Systems and Sport Federations: A Cross-National Perspective*, 19-40. https://doi.org/10.1057/978-1-137-60222-0_2.
- Buhaş, S., Buhaş, R., Grama, V., Herman, G. V., & Dragoş, P. (2021). The impact of local public policies on sports performance. Oradea—An example of success. *Baltic Journal of Health and Physical Activity*, 13(6), 2. DOI: 10.29359/BJHPA.13.Spec.Iss1.02
- Cavill, N., Foster, C., Oja, P., & Martin, B. W. (2006). An evidence-based approach to physical activity promotion and policy development in Europe: contrasting case studies. *Promotion & education*, 13(2), 104-111. <https://doi.org/10.1177/10253823060130020104>
- Dai, J., & Menhas, R. (2020). Sustainable development goals, sports and physical activity: the localization of health-related sustainable development goals through sports in China: a narrative review. *Risk management and healthcare policy*, 1419-1430. <https://doi.org/10.2147/RMHP.S257844>
- Daroooghe Arefi, N., Bahrololoum, H., Andam, R., & Hasani, A. A. (2022). Identifying and Analysing Factors Affecting Rough Set Theory-Based Iranian Sports Entrepreneurship Ecosystem. *Sports Business Journal*, 2(2), 229-248. <https://doi.org/10.22051/sbj.2022.41960.1056>. (In Persian)

- De Bosscher, V., Shibli, S., Westerbeek, H., & Van Bottenburg, M. (2015). Successful elite sport policies: an international comparison of the sports policy factors leading to international sporting success (SPLISS 2.0) in 15 nations. Meyer & Meyer Sport.
- Delshab, V., Pyun, D. Y., Kerwin, S., & Cegarra-Navarro, J. G. (2021). The impact of unlearning context on organizational performance through knowledge management: A case of community sport clubs in Iran. *Sport Management Review*, 24(1), 156–178. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2020.02.001>
- Department of Health (2018). Sport 2030. website: https://www.sportaus.gov.au/nationalsportplan/home/featured/download/Sport_2030_-_National_Sport_Plan_-_2018.pdf
- Ehsani, M., Saffari, M., Amiri, M., & Kozechian, H. (2016). Designing the Model of Sport for all in Iran. *Sport Management Studies*, 6(27), 87-108. (In Persian)
- Eime, R. M., Casey, M. M., Harvey, J. T., Charity, M. J., Young, J. A., & Payne, W. R. (2015). Participation in modified sports programs: a longitudinal study of children's transition to club sport competition. *BMC public health*, 15, 1-7. doi: 10.1186/s12889-015-2012-y
- Eime, R. M., Harvey, J. T., Sawyer, N. A., Craike, M. J., Symons, C. M., Polman, R. C., & Payne, W. R. (2013). Understanding the contexts of adolescent female participation in sport and physical activity. *Research quarterly for exercise and sport*, 84(2), 157-166. doi:10.1080/02701367.2013.784846
- Fakhrzadeh, H., Djalalinia, S., Mirarefin, M., Arefirad, T., Asayesh, H., Safiri, S., ... & Qorbani, M. (2016). Prevalence of physical inactivity in Iran: a systematic review. *Journal of cardiovascular and thoracic research*, 8(3), 92. doi: 10.15171/jcvtr.2016.20. (In Persian)
- Farahani A., keshavarz L., Marvi esfahani N. (2018). An analysis of factors causing crisis in sport for all. *New Trends in Sport Management*, 6(21), 51-67. SID. <https://sid.ir/paper/266788/en>. (In Persian)
- Farokhshahi, R., shahlaee, J., shirvani naghani, M., honari, H., & kargar, G. (2021). Identifying and developing an Environmental Scaninig model for the strategic foresight of Iranian sports using the STEPELD model and Determining Driver Forces. *Journal of Iran Futures Studies*, 6(1), 233-263. doi: 10.30479/jfs.2021.14498.1246 . (In Persian)
- Flórez DA. International Case Studies of Smart Cities. Medellin, Colombia; 2016.
- Garcia, B., de Wolff, M., & Yilmaz, S. (2018). Issue framing and institutional constraints in EU agenda-setting: An analysis of European Union Sport Policy. *Journal of Contemporary European Research*, 14(1), 23-39. <https://doi.org/10.30950/jcer.v14i1.833>
- Ghasemi, H., Keshavarz, L., & Barati, A. (2020). Providing an interpretive structural model for the development of sport for all based on global approaches. *New Trends in Sport Management*, 8(29), 25-38. <http://ntsmj.issma.ir/article-1-1423-en.html>. (In Persian)
- Gholamian, J., Darabi, M., Mahmoudi, A., & Azizi, B. (2022). Analysis of effective drivers in the development of the sports industry using the futures research approach. *Journal of Iran Futures Studies*, 7(1), 303-325. Doi: 10.30479/JFS.2022.16473.1346. (In Persian)
- Goudarzi, M., Eslami, A., & Alidoust, E. (2016). Identifying factors affecting the development of sport for all via the Islamic Republic of Iran broadcasting. *Applied Research in Sport Management*, 4(3), 11-27. SID. <https://sid.ir/paper/359185/en> (In Persian)
- Girginov, V., Toohey, K., & Willem, A. (2015). Creating and leveraging knowledge to promote sport participation: the role of public governing bodies of sport. *European Sport Management Quarterly*, 15(5), 555–578. <https://doi.org/10.1080/16184742.2015.1054409>
- Guthold, R., Stevens, G. A., Riley, L. M., & Bull, F. C. (2018). Worldwide trends in insufficient physical activity from 2001 to 2016: a pooled analysis of 358 population-based surveys with 1· 9 million

- participants. *The lancet global health*, 6(10), e1077-e1086. [https://doi.org/10.1016/S2214-109X\(18\)30357-7](https://doi.org/10.1016/S2214-109X(18)30357-7).
- Hallmann, K., Wicker, P., Breuer, C., & Schönherr, L. (2012). Understanding the importance of sport infrastructure for participation in different sports—findings from multi-level modeling. *European sport management quarterly*, 12(5), 525-544. <https://doi.org/10.1080/16184742.2012.687756>
- Harris, S., Nichols, G., & Taylor, M. (2017). Bowling even more alone: Trends towards individual participation in sport. *European sport management quarterly*, 17(3), 290-311. doi: 10.1080/16184742.2017.1282971
- Hartmann, D. (2001). Notes on midnight basketball and the cultural politics of recreation, race, and at-risk urban youth. *Journal of sport and social issues*, 25(4), 339-371. <https://doi.org/10.1177/0193723501254002>
- Hartmann-Tews, I. (2006). Social stratification in sport and sport policy in the European Union. *European journal for sport and society*, 3(2), 109-124. <https://doi.org/10.1080/16138171.2006.11687784>
- Hayton, J. (2016). Sports Volunteering on University-Led Outreach Projects: A Space for Developing Social Capital? *Journal of Sport and Social Issues*, 40(1), 38-61.
- Herman, G. V., Banto, N., Caciara, T., Ungureanu, M., Furdui, S., Grama, V., ... & Buhas, S. (2020). Tourism in Bihor County, Romania. Trends and Prospects. *Folia Geographica*, 62(2), 87-105.
- Ilies, D. C., Buhas, R., Ilies, A., Gaceu, O., Onet, A., Buhas, S., ... & Onet, C. (2018). Indoor air quality issues. Case study: the multipurpose sports hall of the University of Oradea. *Environmental Engineering & Management Journal (EEMJ)*, 17(12).
- Javadi Pour, M., & Rahbari, S. (2018). Strategies and Programs for Development of Sport for All in Iran. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 17(40), 9-26. (In Persian)
- Javadipour, M., Atghia, N., rahbari, S., & Taefi, H. (2019). The Study of the Effective Factors on the Process of Policy-Making of Sport for All in Iran. *Sport Management and Development*, 8(1), 120-138. doi: 10.22124/jsmd.1970.3543. (In Persian)
- Jugl, I., Bender, D., & Lösel, F. (2023). Do sports programs prevent crime and reduce reoffending? A systematic review and meta-analysis on the effectiveness of sports programs. *Journal of Quantitative Criminology*, 39(2), 333-384. <https://doi.org/10.1007/s10940-021-09536-3>
- Kalashi, Maziyar, KARIMI, JAVAD, & EYDI, HOSSEIN. (2019). Economic valuation of participation in sport and determination of people s willingness to pay (Demand for sports). *Journal of Sport Management and Movement Sciences*, 9(17), 95-107. SID. <https://sid.ir/paper/381655/en>. (In Persian)
- Khadem, Amir Reza. (2016). National media roles in development of public recreational sports. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 15(32), 1-14. SID. <https://sid.ir/paper/262789/en>. (In Persian)
- Kostyuchenko, V. F., Rudenko, G. V., & Dubrovskaya, Y. A. (2019). Mass physical culture encouragement policies in context of national physical education and sports sector development strategy. *Theory and Practice of Physical Culture*, (3), 14-14.
- Kumar, H., Manoli, A. E., Hodgkinson, I. R., & Downward, P. (2018). Sport participation: From policy, through facilities, to users' health, well-being, and social capital. *Sport Management Review*, 21(5), 549-562. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2018.01.002>
- Lau, P. W., Cheung, M. W., & Ransdell, L. (2007). Sport identity and sport participation: A cultural comparison between collective and individualistic societies. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 5(1), 66-81. <https://doi.org/10.1080/1612197X.2008.9671813>
- Lekavičius, T. (2020). Management of human resources in a sports organisation from the point of view of employees. *Humanities studies*, (5 (82)), 147-159.

- Lindsey, I., Strittmatter, A. M., Hayton, J., & O’Gorman, J. (2023). Two decades of youth sport policy research: an augmented scoping review and synthesis. *European sport management quarterly*, 1-25. <https://doi.org/10.1080/16184742.2023.2233553>
- Mayo, X., Liguori, G., Iglesias-Soler, E. et al. The active living gender’s gap challenge: 2013–2017 Eurobarometers physical inactivity data show constant higher prevalence in women with no progress towards global reduction goals. *BMC Public Health* 19, 1677 (2019). <https://doi.org/10.1186/s12889-019-8039-8>
- Mikkonen, M., Korsberg, M., Lehtonen, K., & Stenvall, J. (2022). Sport policy in Finland. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 14(4), 715-728. <https://doi.org/10.1080/19406940.2022.2127837>
- Miragaia, D. A., Ferreira, J. J., & Ribeiro, I. J. (2022). Can sports events contribute to public policy development strategies?. *Managing Sport and Leisure*, 1-20. <https://doi.org/10.1080/23750472.2022.2098172>
- Mohebi, F., Mohajer, B., Yoosefi, M., Sheidaei, A., Zokaei, H., Damerchilu, B., ... & Farzadfar, F. (2019). Physical activity profile of the Iranian population: STEPS survey, 2016. *BMC public health*, 19, 1-17. <https://doi.org/10.1186/s12889-019-7592-5>
- Mollajafari, A., Tojjari, F., & Esmacili, M. R. (2017). Analyzing the Process of Evolution in Sport of All Emphasizing on First to Fifth Development Program. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 16(36), 9-22. (In Persian)
- Moradi, M., Honari, H., & Ahmadi, A. (2011). A comparison between Effective Subcomponents of IRIB’s Roles in terms of Informing, Social Participation, Training and Culture-building with Regard to Popular Sports. *Communication Research*, 18(68), 51-70.
- Moradi, M., Goodarzi, M., Sajjadi, S. N., & Ahmadi, S. A. (2022). Analysis of Content Targeting and Definition of Sport in Production System of Sport TV Programs. *Sport Physiology & Management Investigations*, 14(1), 9-23. (In Persian)
- Naderyan Gahromi, M., & Hashemi, H. (2009). Participation in recreational sports (Motives and assumptions about the recreational aspects of sports. *Journal of Research on Sport Sciences*, 6(22), 39-53.
- Nicholson, M. (2009). Sport and the media managing the nexus. ISBN-13: 9780750681094. <http://bppkx.elsevier.com>
- Pratt, M., Macera, C. A., & Wang, G. (2000). Higher direct medical costs associated with physical inactivity. *The Physician and sportsmedicine*, 28(10), 63-70. <https://doi.org/10.3810/psm.2000.10.1237>
- Rahbari, S., Khodayari, A., Honari, H., & Amirtash, A. M. (2021). Codification of Effective Strategies and Consequences of Sport for All Sponsorship in Iran. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 20(51), 113-134. (In Persian)
- Schulenkorf, N., & Siefken, K. (2019). Managing sport-for-development and healthy lifestyles: The sport-for-health model. *Sport Management Review*, 22(1), 96-107. doi:10.1016/j.smr.2018.09.003
- Schwartz, S. H. (2012). An overview of the Schwartz theory of basic values. *Online readings in Psychology and Culture*, 2(1), 11. <https://doi.org/10.9707/2307-0919.1116>
- Shabani, A., & Khaje, F. (2017). Prioritizing Factors Affecting the Development of Sport for All and Sports Championship in Iran. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 16(36), 57-68. (In Persian)
- Shabani, A., Ghafouri, F., & Honari, H. (2016). A Study on policies and strategies of sport for all in comprehensive sport plan of Iran. *Sport Management Studies*, 6(27), 15-30. (In Persian)
- Shiruei, A., Esmacili, R., Kashkar, S., & Asadi, H. (2019). Sociological Factors Affecting the Institutionalization of Sport (Casestudy: Citizens of Tehran). *Strategic Studies on Youth and Sports*, 17(42), 145-164.

- Sommer, R., Linder, S., Ziemainz, H., & Gelius, P. (2022). Key performance indicators of cooperative planning processes: case study results from German sport science and physical activity promotion projects. *German Journal of Exercise and Sport Research*, 52(1), 24-38.
- Szczepaniak, M. (2020). Public sport policies and health: comparative analysis across European Union countries. *Journal of Physical Education and Sport*, 20, 1022-1030.
- Tanaka, Nobuko (2013). An analysis of the policy-making process for disability sport in Japan and the UK/England: the cases of wheelchair basketball, CP sport and intellectual disability sport. Loughborough University. Thesis. <https://hdl.handle.net/2134/12354>
- Teixeira, M. R., & Ribeiro, T. M. (2016). Sport policy and sports development: Study of demographic, organizational, financial and political dimensions to the local level in Portugal. *The Open Sports Sciences Journal*, 9(1), 26-34. DOI: 10.2174/1875399X01609010026
- Vafaei Moghaddam, A., Farzan, F., Razavi, S. M. H., & Afshari, M. (2019). Serving the Development Causes of Sport for All Based on Grounded Theory. *Sport Management Studies*, 10(52), 43-72. doi: 10.22089/smrj.2017.3818.1745
- Viollet, B., Scelles, N., & Ferrand, A. (2019). The engagement of actors during the formulation of a national federation sport policy: an analysis within the French Rugby Union. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 12(1), 49–71. <https://doi.org/10.1080/19406940.2019.1634621>
- Waardenburg, M., & van Bottenburg, M. (2013). Sport policy in the Netherlands. *International journal of sport policy and politics*, 5(3), 465-475. doi: 10.1080/19406940.2013.796566
- WADA (2021). World Anti-Doping Code. Montreal, Quebec, Canada. https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_code.pdf
- Westerbeek, H., & Eime, R. (2021). The physical activity and sport participation framework—a policy model toward being physically active across the lifespan. *Frontiers in sports and active living*, 3, 608593. doi: 10.3389/fspor.2021.608593
- Westerbeek, H., Eime, R., Biddle, S., Bradley, R., Garnham, A., Olds, T., ... & Calder, R. (2019). Sport participation and play: How to get more Australians moving.
- Williams, O., Sarre, S., Papoulias, S. C., Knowles, S., Robert, G., Beresford, P., ... & Palmer, V. J. (2020). Lost in the shadows: reflections on the dark side of co-production. *Health research policy and systems*, 18, 1-10. <https://doi.org/10.1186/s12961-020-00558-0>
- Woolway, T., Elbe, A. M., Barkoukis, V., Bingham, K., Bochaver, K., Bondarev, D., ... & Petróczy, A. (2021). One does not fit all: European study shows significant differences in value-priorities in clean sport. *Frontiers in sports and active living*, 3, 662542. doi: 10.3389/fspor.2021.662542
- World Health Organization. (2019). Global action plan on physical activity 2018-2030: more active people for a healthier world. World Health Organization. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/272722/9789241514187-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Geneva. Accessed 26 August 2021.
- Wright, M. T., Burtcher, R., & Wihofsky, P. (2018). PartKommplus: German research consortium for healthy communities—new developments and challenges for participatory health research in Germany. *Participatory Health Research: Voices from Around the World*, 117-126. https://doi.org/10.1007/978-3-319-92177-8_8.
- Ziaee, A., Aghaei, N., Saffari, M., Zenouz, R. Y., & Van Hilvoorde, I. (2020). Future drivers of leisure time physical activity in Iran. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 86(1), 66-80. <https://doi.org/10.2478/pcssr-2020-0013>. (In Persian)